

22. gada-gabjums.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedeku.

Makfa ar peefahitichann
par pafsi:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Makfa bej peefahitichann
nas Riga:
par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. m. teef isdohts fest-
weenahm no p. 10 fahloht.

Makfa
par fludinahann:
par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit)-rindu, jeh
to weetu, to tahda rinda
eenem, makfa 10 kap.

Kedafhija un eefpedizija
Riga,

Ernst Plates hilfchu- un
grahmatu- drukatamā pee
Pehtera basnijas.

№ 35.

Sestdeenā 27. August.

1877.

A h d i t a j s.

Zaunatahs siinas. Telegrafa siinas.
Gelfshemes siinas. No Sarlanbaugawas: koncerte. No Lugaschem:
isflaidroschana teatera leeta. No Maleenas: tureenahs buhshana. No Zaun-
Laienes: teatera spehleschana. No Rishni Nowgorodes: nelaimigs atgahjums.
Kara-siinas. Uhsjemes-siinas.
Raksts Mahjas weefim. Pilsfehtras litumi. Sewehrojums.
Peelikuma. Udelheide. Graudi un seedi.

Zaunatahs siinas.

No Rigas. Ka schejeenes Wahzu awises siinaht dabujuschas,
tab Turku wangineeki (eewainotee) tikfchoht us Rigu atwesti.
Klahtakas siinas wehl truhfht.

No Tulas. Tureenahs kara-eerohschu fabrikos teef deen' un
nakti strahdahts. Namehr pa meeralaikeem pa deenu tika pa-
taifitas 150 plintas, tamehr tagad tur patafchoht katru deenu
500, un ta tab isnaht pa mehnesi 15,000. Tureenahs fa-
brikos strahdajohht 6000 strahdneeku.

No kara-lauka. Pahr teem jo swarigeem kara notikumeem
schini numura sinojuschem mums tikai japeemin, ka muhsu
armija Bulgarija no wakara pufes ta ir apstiprinata, ka ee-
naidneeki no tahs pufes nahfdami newar us ubrukshannu ne
dohmaht, un no rihta pufes muhfeji ari ta ir apstiprinaju-
sches, ka wina ne tikai Turku ubrukshannas drohfschi war fa-
gaidiht, bet paschi drihs fahls usbrukt. — Rumunijas kara-
pulkis ir ta nostahditi, ka wina apdraude Osmana-Paschas
kara-pulkus no diwi pufehm, prohti no preefshas un no pa-
kal-pufes. Rumunijas kara-pulkis wisi jaw stahw Turku rohbeschahs.

— No kara-lauka Ahija waram wehl schahdas siinas pa-
sneegt: Turki peefpeesch Abchaseeschus, fawu dsimteni atstahht.
lai wina nenahktu muhfeju rohlahs; bet Abchaseeschis to nedara
un tamdeht no Turkeem behgdami mehhdas paslehpjajs. Turki
Abchaseeschem nodedshinaja zeemus, lai us tahdu wihfi teem
buhu fawa dsimtene ja atstahj. Abchaseeschis farunajahs ar
muhsu generali Achasowu, waj wina newaretu padohtees
Kreewijai. — Suchuma-Keleh, kas lihds schim bija Turku
rohlahs, tagad ir no muhfejem eenemta. — Turku zeetohf-
shis Ardahane, ko muhfeji schini kara uswar-juschis, ir pohr-
wehsta par ne-apzeetinatu pilafschu, pichti zeetohfshana muhri
ir nopleshfi.

No Konstantinopeles. Turzijas waldbi pa faweem gu-
bernatoreem islaiduse pawehli, lai fahloht tant 3-weetneekus
jelt. Pawalstehm ir jozet 107 tautas-weetneei un prohti
60 is muhamedaneeschem un 47 is kristigeem.

No Indijas. Ka jaw fawā laika siinoham, tab Indija is-
zehlees leels bads un ja schi rudena rashojumi labi ne-isdoh-
dahs, tab bads wehl pawairofees. Zif breefmigi tur bads
plohsjajs, to peerahda par peemeeru ta siina is Madras pa-
walstes, tur schini gada lihds 300,000 zilweki bada nomi-
ruschi. Anglijas waldbi leela galwas lauffschana, ka lai
bada-pohstu waretu no Indijas nowehrft, jo Indija ir An-
glijas pawalste.

No Bucharas. Tureenahs waldbneekam eeteikuschis, ka Kree-
wija schini kara griboht muhamedanu tizibu isnihzinahht un
tamdeht tas fahjis fawus kara-pulkus isrihloht. Ja nu ne-
isdohfees. Bucharas waldbneeku pahrelezinahht, ka schahda ee-
teikshana ir tihri meli ween un winafch pee schahdeem me-
leem turedamees pret Kreewiju (Ahija) fozeltohs, tab wina
waldischannas deenas ir flaititas, jo ar fawu masu, nelahrtigu
kara-pulku winafch neko nesphej isdarisht.

No Ahinas. Ahina efoht isrihlojuse kara-spehku no 50,000
kara-wihreem, ko suhtifchoht pret Kaschgaru.

No Amerikas. Marmonu tizibas wejakais ir miris un ta
tab lehti war notikt, ka Marmonu tizibas-fabeedriba, fawu
stingro waldbneeku saudejuse, wairs nesphehs kohpa turetees.

Telegrafa siinas.

No Peterburgas, tai 24. Augustā. Pehz 12 stundu fh-
was laufshannahs muhfeji Lowazi (Lowtschu) eenehma. Zif
muhfeji saudejuschis naw wehl siinams. Sewainohhts tika ge-
neralis Masgildejews.

— Tai 23schā Augustā. Turki ar fahdeem 3000 sal-
dateem no Rustschukas un Masgrades nahfdami usbruka Ra-
dikiojei un fahla to eenemi, bet tika no muhfejem atdsihiti
atgakal, pee kam wina (Turki) dauds saldatu pasaudeja. Muhfejem
krita 30 un eewainoti tika 150.

No Wihnes, tai 24. Augustā. Ka no Belgrades teef si-
nohts, tab Serbijas pirmas schkiras militschi dabujuschis pa-
wehli lihds 1mam Septemberim esstahtees kara-deenesta. Kara-
pulkis wirswadischannu uszeni pats Serbijas firsts Milans.

No Parihses, tai 24. Augustā. Ministeris Furtu islaidis
rakstu, kurā winafch faka, ka nuwar nomiruschais Tjehrs wairaf
neka 50 gadus preefch Franzijas strahdajis un tavehz Fran-
zijas walstis pateizibu ispelnijees. Franzijas waldbi, Tjehra
nopolnus eewehrodama, winaam behres isrihlofchoht.

Ceſſchjemes ſinas.

No Sarkandaugawas. Rā dſirdams, tad Triſhweenibas baſnizas mahjitajs R. Fromm l. ar ſaweem dſeedatajeem iſrihofſchoht nahloſchu ſwehtdeenu tai 28. Auguſtā konzerti Daubera lunga dahrſā. Pee konzertes nemſchoht dalibu ari Pawafaras beedribas, Bolderejas un daſchi Bahzu lohri. No tik dauds lohreem ir zerejams bagats programs. Genahkums nahlfchoht jaunbuhwejamai Triſhweenibas baſnizai par labu. Wehlejams buhtu, ka ſchahdam teizamam noluhkam dauds weefu raſtohs.

No Lugaſcheem. Uf to rakſtu „No Wallas“ „M. w.“ Nr. 30., par Latweeſchu teatera ſpehleſchanu tai 19. un 26. Juni ſch. g. Wallas muſes ſahlē, kur zeen. „lahds ſklatitajs“ zitūs Wallas Latw. teatera ſpehletajūs nepareiši apwainojis, — gribu atbildeht un uſrahdiht, ka winſch tā ſpreesdams maldijeēs. Zeenigais „lahds ſklatitajs“ ſaka: „Muhkitis iſdewahs it teizami, jo wiſas verſonas ſpehleja teizami, tik Sillinam ne tā.“ — Rā no leelakas publikas dalaē eſmu dſirdejis, tā ari no teem, kaē teatera ſpehleſchanu labaki paſiſt, — ne ka warbuht zeen. „lahds ſklatitajs“, — tad Sillinſch efoht it teizami, — tapat tā wiſi ziti pee Muhkitcha ſpehlejis. — Ja Sillinſch pehz zeen. „lahda ſklatitaja“ dohmahm teizami nebuhtu ſpehlejis, tad taē nebuhtu nekahds brihnumis bijis, jo pirmais „Sillina“ lohmas ſpehletajs, kurſch ſawu lohmu wairaf tā needetū bija mahzijeēs, bet neprata tā iſtureteēs, tā wezam wihrām peenahzahs, lai gan uſ to deefgan tika mahzihis, un tadeht bij paſchā pehbigā laikā laikā no ſpehleſchanas ja-aſſahdina, — prohti: tani peektdeenas watarā, kad ſwehtdeenā waijadſeja Muhkiti iſrahdiht. Nu teatera preeſſchneezibai bij tam, no zeen. „lahda ſklatitaja“ apſmahdetam „Sillinam“ ſchi lohma ja-atdohd, un kurſch tā ihſā laikā it labi bij iſmahzijeēs, un it teizami ſpehlejis, tā daſchi labi teatera paſineji ſpreedufchi. Tad zeen. „lahds ſklatitajs“ ſaka: „Tuhlit pehz tam, kad ſchahweenu, ko Birſneeks ſchahwis, bij apſlatijeēs, taē tuhlit ſahſa johkus taiſiht, u. t. pr.“ — Sillinſch to ween darija, ko wezi wihti dara; gara laika deht uſtaifija ſawu pihi un ſchēhla, kaē nekahdi johki naw, un kad zeen. „lahds ſklatitajs“ ſaka: „Tad wehl ta balſs winam bij tahda, ka bij jadohma, ka turpat dſihwiba eēs laukā,“ tad jaſaka, ka 70 gadus wezu wihrū iſrahdoht zitadi runahd nedrihtſteja. Tad wehl ta bijuſe leela waina, ja pret dabu negribeja iſtureteēs „ka winſch pa leelakai dalaī wahrdus pahrgrohſiis.“ Ta nebija nekahda leela waina, jo netween „Sillinſch“ to darija, bet ari ziteem ſpehletajeem daſcha weeta druſku bija jayahrgrohſa, lai publika to labaki ſapraſtu. — Par prohwi: „Ohſols praſa: Zil rinkū bija? Mikelis atbild: Eſchetri.“ Ja ſchi weeta netiktu pahrgrohſita, tad buhtu jadohma, ka iſchetri rinki iſſchauti. To tureju par waijadſigu ſajihd teatera ſpehletajeem par attaiſnoſchanohs, beigās wehl peeminedams, ka taē diwi lugas, „Diwi deeneſtneezēs“ un „Buhzes ſpeegelis“ til wahji nemaſ netika ſpehletas, — tā to no publikas eſmu dſirdejis, — tā zeen. „lahds ſklatitajs“ ir ſajijis: „tika it wahji ſpehleta, til wahji, ka wehl nekad nebij lahda luga iſrahdita.“

G. Th. Schmidt.

No Maleenas. Mahjas weeſa laſitaji gan praſihs, waj Maleenē ari tahdi jaw atrohdahs, kuzi „Mahj. weefim“ ko war peeſuhthit un pahreſtahſiht, ka pa Maleeni ſlahjabs? Taē

wis tā naw! Daſchi gan wehl dohma, ka Maleeneſchi tahdā paſchā tumſibā dſihwo, ka wiau tehwu tehwu, jo dauds wehl to wahrdū bruſke pee wiau dſihwes „tu eſi dumſchs tā Maleeneēs.“ Schahdu wahrdū, prohti „dumſchs“ wini wairis naw pelnijufchi, jo dauds pagastu un draudſchu laudis, kuzi tā ſaka, buhtu paſcheem taē wahrdū gauſchi derigs. Wini ween uſ to negahda, ka lai wiau behrni tikai pagasta- un draudſes-ſkohlās tiktu ſuhthiti, bet ari uſ to, tā lai wini war ari augſtakas ſkohlās apmekleht. Dauds jaw tahdi ſaimneeki atrohdahs, kuzi behrnus uſ aprinkū-ſkohlū ſuhtha, jo wini atſiſt, ka lai wiau behrni wairaf pee gairmas un attihſtiſchanas nahktu neka wini. Jo wini jaw to atſiſt, ka tee, kuzi wairaf pee attihſtiſchanahs ir nahkufchi, ka tee ceſſch dſihwes ar leelakeem ſohkeem war uſ preeſſchu tik neka tee, kuru gars ir gauſchi maſ iſglichtohs. Wehl ari gribu ihſumā pahreſtahſiht par teatera ſpehleſchanu un par weeſiga watarā ſwehtiſchanu, ko pawiſam Maleenē nebiju redſejis. Juli mehneſcha beigās tika lahda pagasta-mahjā teateris ſpehlehts un pehz ta weeſigs walars ſwehtihis un taē eenahkums karā-eewainoteem par labu. Teatera watarā zilweki ſteidsahs no aplahrejeem pagasteem baru bareem, ſawas kapeikas neſchehlodami preeſſch ſchi labdariga mehrka. Kahds Maleeneēs.

No Jaun-Laizenēs. No wiſahm malahm wehſtis nahk, ka teaterus un konzertes karā-eewainoteem par labu iſriho. — Tā tad ari Jaun-Laizeneſchi negribedami ziteem palitt, tai 31. Juli ſch. g. ar zeen. draudſteefas leelunga baron v. Delwig labprahtigu attauju un daſchu ſchahs draudſes lohzehtu laipnigu palihdſibu, teateri ar pa ſtarpahm 4 balſigu dſeedaſchanu un ragu muſikū, ſawā walſtomahjā iſrihoja, kur iſrahbija taē lugas: „Rā pagasta wezakus zet“ un „Paſcha audſinatu.“ — Spehletaji ſawas lohmas deefgan weikli iſweda; ihpaſchi „Paſcha audſinatā“ Anſis un Trihne ar ſawu roh-taſchanohs leelu wehribu uſ ſewim greeſa, kamehr wezais Wahma un Dahrta par ſawas meitas Lihſinas iſprezeſchanu treez.

Klauſitaji labi ſnadami, ka ſcha teatera eenahkums labdarigam mehrkam par labu iſleetahs tik, bija to kreetni apmeklejuſchi, tā ka no tam redſeht war, ka ſchēhſirdigu rohku ir Maleenā — tā ziti mehds faukt — netruhkt un ir ſtīpri uſ preeſſchu zentufcheēs. — Rā runa, tad grib atkal Septembet mehneſt teateri iſrihoht. — Lai Deews ari dohd! Pehz teatera bija weefibas walars ar danzoſchanu, kurſch ari labi iſgahja; bet pee kam pateiziba walſiswezakam Peter Kalnwahm un ſtrihwera l. Obert par kahrtibas uſtureſchanu nahkaha. — Tad wehl naw japeemirſt pateiziba iſfazihd muhſu jaunam zeen. draudſteefas leelungam baron v. Delwig, kurſch tik laipnigū bija preeſſch teatera ruhmi atwehleht, paſs pirmais pee ta dalibu nemt un paſtubinahd wehl uſ preeſſchu teateri ſchahdam labdarigam noluhkam par labu iſrihoht. — Tadeht augſtū laime teatera ſpehletajeem, kahrtibas uſturetajeem, bet ihpaſchi muhſu zeen. draudſteefas leelungam baron v. Delwig!

Kahds Jaun-Laizeneēs.

No Riſchmi-Nowgorodeſ. Tai 14. Auguſtā pulkſten 10 watarā ſaduhrahs uſ Wolgas 4 werſtes augſchpuſs Makarjewas diwi damſtugi, prohti „Kormitezs“, kaē uſ leiju gahja, un „Boris“, kaē uſ augſchu gahja. „Boris“ nogrima, „Kormitezs“ tika apſlahdehts. Wairaf neka 200 paſaſcheeru tika iſglahtti; zil noſlihlufchi, taē wehl naw ſinams. Uſ luga bijufchi dauds ſeminaristu un gimnaſtaſtu, kaē pehz ſuan-dee-nahm atkal uſ ſkohlū braufufchi. Kahda dahma, kuzu iſ-

glahbuschi, eegahsufehs upè un noslihtufe, kad winai patei-
luschi, ka winas behrni noslihtufchi. Pasascheeru fshahde snee-
dsotees lihds 25,000 rubl. Rugim ahdas-prezes un ahboli
bijufchi par kuga-lahdinu.

Kara sinas.

Izgahjufchâ nedetâ no kara-lauka Siropâ sinodami pasnee-
dsam sinas pahr kautiweem pee Schiplas. Suleimans-Pascha
ar faweem leeleem pulkeem lahgu lahgeem usbruka muhfejem,
bet arweenu tika atdsihts atpatal, pee kam winfch dauds kara-
wihru pasauđeja. Kara-lectu prateji newareja isprast, kapeh;
Mehmeds-Alli, kam stiprs kara-spehls, nenahloht Suleimanam-
Pascham palihgâ, kad tas ap Schiplu kahwahs, jo kad ap
to laiku ari Mehmeds-Alli buhtu muhfejem usbruzis, tad pre-
tofchanahs un atfichana buhtu dauds gruhata bijufe. Ta-
gad fchi leeta isskaidrojahs: Mehmeds-Alli bija gaidijis, kâ
Suleimanam isohfees pee Schiplas. Ja Suleimanam buhtu
isdewees, Schiplas zelu fawâs rohlâs dabuht, jeb ar ziteem
wahreem fakohht, ja winam buhtu isdewees muhfejus fakaut
un no Schiplas zeta aisdihht prohjam, tad Mehmeds-Alli buhtu
jo stiprati muhfejem ar fawu kara-spehlu usbruzis; bet kad
nu Suleimans neta nepanahza, turpreti wehl tika atdsihts at-
patal, tad Mehmeds-Alli weens pats eefahla muhfejem usbrukt.
Dfirdebams, ka Mehmeds-Alli usnehmis usbrufchânu, ari Os-
mans-Pascha, kas stahw pee Plewnas, fahzis usbrukt, lai gan
wina usbrufchâna palika bes kahdas falmes. Ta us fcho
usbrufchânu fihmedamahs telegrasa-sina no Peterburgas tai
22. Augustâ fkan tâ: Tai kauschânâ pee Plewnas tai 19.
Augustâ muhfeji pasauđeja is karotaju rindahm 40 wirsneekus
un 1020 saldatus. Tai 20 Augustâ kahds pulks Baschibo-
zuku un Tscherkeschu usbruka Seleno-Drewo zeemam, kas at-
rohdaht us Balkana kalna, bet kad muhfeji tur parahdijahs,
tad wini isskaidra. No ta laika wifs ir meerigi. Is fchih
sinas redsam, ka stiprs kautiufsch pee Plewnas bijis, kâ to
peerahda muhju kara-wihru pametums, un ka eenaidneeks neta
naw spehjis ar fawu usbrufchânu isdaricht, jo zitadi tas buhtu
telegramâ peeminehts. Pahr Mehmeds-Alli usbrufchânu un
ziteem kara-darbeem lihds 22tram Augustam fchahdas sinas
peenahklusas: Pee Schiplas wifs ir meerigi. Kâ rahdahs
Suleimana-Paschas kara-spehls zaur fawahm usbrufchânam
tik dauds (sino, ka wairat neta 15,000) saldatu saudejis un
is kahrtibas issuzis, ka meerâ jaturahs. Wisi Balkana zeli
ir muhfeju rohlâs. Tai 18. Augustâ Turki usbruka muhju
kara-spehla preekschpulkeem pee Russchukas. Usbrufchâna pee
Karachasankiojes bija fihwa zihnischânahs. Muhju generalim
Leonowam ar masu pulziru bija 12 stundas jaturahs pret
12,000 Turkeem. Tee zeemi, tur kahwahs, pahrgahja fesch-
weis no weenas rohlâs us ohtru, tas ir, brihscham fchee zeemi
bija Turku rohlâs, brihscheem muhfeju rohlâs. Weidsiht ge-
neralim Leonowam bija ja-attahpjahs un pulsten 8 nonahza
pee muhju kara-spehlu apzeemata lehgera. Ap to paschu
laiku 8 Turku batafoni ar jahneekem us zeta starp Rus-
schuku un Rasgradu fahla usbrukt Kadifoeji.

— Gesam tahfaki par kara-notifumeem sinojam, mums ari
kahds wahrds jafala pahr tahm trihs masahm walstim, kas
taifahs Turziji ar karu usbrukt. Schih trihs masahs wal-
stis ir Rumeniya, Serbija un Greekija. Pirms runasim pahr
Rumeniya. Rumeniya tâ fakohht jaw mehnefcheem atrohdaht
ar Turziju kara-buhfchânâ, lai gan pee kara-darbeem pascheem

wina wehl nebija lehrufehs. Tagad wina Turziji karu pee-
fazijufe un fawus kara-pulkus pa leelakai dalai jaw pahr Do-
nawu suhtijufe. Serbija, kurai fawâ beidsamâ (Turku-Serbu)
karâ ar Turziju bija meers jader, weenmehr zentahs, lai waretu
Kreewu-Turku karâ eemaisitees un tâ tad pee eenihdeem Tur-
keem atreebtees. Ka Rumeniya un Serbija ar Turziju grib
karohht, tas ir weegli prohtams, jo winas abas grib panahht
fawus walsts patstahwibu, pilnigu atfwabinaschânu no Turzi-
jas wirswaldibas un zere to panahht tagad, tur Turzija tahdâ
kara-lifstâ atrohnahts. Weegli gan prohtams, kapeh;
Rumeniya un Serbija ar Turziju grib karohht, bet zitadi tas israh-
dahs, kad waiza, waj tad Rumeniya un Serbija ari tahdâ
buhfchânâ atrohnahts, ka ar weifschânohts waretu karu fahht?
Ihpaschi Serbija tagad neta newaretu us karu dohmaht,
kad wina fawu walsts-buhfchânu eewehrotu. Zaur beidsamo
Turku-Serbu karu Serbija tik dauds zeetufe, ka winai labu
laiku wajadsetu meerâ turetees, lai dabutahs kara-bruhzes wa-
retu isdseedeht. Wifu pirms winai jagahda, ka nolasta sem-
kohpiba un amatneeziba lihds ar tirdsneezibu usplauktu, ka
winas pawalstneeki nahktu pee jo pilnigas istikschânas un lab-
klahschânahs, ka daschas raduschahs nekahrtibas issustu un
beidsiht, ka naudas leeta tiktu labakâ buhfchânâ eegrohtita.
Wifu to tik war panahht meera laikos un tas ari Serbijai
ja-eewehro, jo kamehr wina pate ar fewi naw kahrtibâ un
wajadfigu spehlu naw eegahdajufe, tamehr winai newajadsetu
us karu dohmaht. Tagad karu eefahldama wina eefulfees
wehl leelakâs parahdâs un winu pawalstneeki zaur karu no-
grims wehl leelakâ truhzibâ un nekahrtibâ, un kad Turzija
tik pahrawareta, tad fchi pahrawareschâna tik weenigi buhs
Kreewijas nopelns un newis Serbijas, Rumenijs jeb Gree-
kijas nopelns, jo to fchih masahs walstis ar faweem fihkeem
kara-pulzineem speh; isdaricht? — Austrija lihds fchim bija
preti tahm dohmaht, kad Serbija pret Turziju karu eefahktu,
bet tagad, kâ dsird, Austrija neleeds Serbijai karu fahht; bet
ja Serbija karu eefahl, tad driht war notikt, ka Austrija fa-
wus kara-pulkus nostahda Bosnija, jo Austrija gribiht Bo-
sniju preeksch fewis eemantohht, kad Turzija, fchini karâ pah-
wareta, tiktu dalita. Pahr Serbiju kahdu wahedu fazijufchi,
ka tai wajadfiga spehla un fagatawofchânas us isdewigu kara-
wefchânu truhst, ari to peeminefim pahr Greekiju. Greekija
ari ilgus laikus dohma us kara-fahfchânu ar Turziju, grib-
dama fawus zilts-brahkus un tijibas beedrus no Turku war-
mahzibas atfwabinaht un fawai walstei peefawinaht. Wairat
milionu Greeku tagad smohl sem Turku juhga un tohs nu
Greekija gribetu pee fewis peedabuht. Greekijas nodohms,
fawus zilts-brahkus Greekus no Turku juhga atfwabinaht, ir
teizams nodohms un kad wina fcho nodohmu ispididama, ranga
zaur to fawu walsti paleelinaht, tad tas winai ari naw par
grehtu peeflaitams, jo katra walstei labpraht few jaunu ihpa-
schumu, jaunus pawalstneekus un semes gabalus luhfo eeguht,
turklaht wehl, kad fchee eeguhstamee pawalstneeki ir zilts-brahki
un tijibas-beedri. Tik tahlu wifs buhtu pa kahretahm un
itin brangi, bet pee tam wehl daschas zitas leetas eewehroja-
mas: wifu pirms jawajiza, waj tad Greekija ir peenahkami
us karu isrikhota un waj wina ar fawu kara-spehlu to speh;
isdaricht. Waj wina dohma Kreewijas uswareschânu few par
labu isleetiht? Kad Kreewija buhs Turziju pahrawarejufe, tad
wina (prohti Greekija) nahks pee meera nolihgfschânas un
prafih par faweem kara-darbeem atlihdsinaschânu, pagehreh,

lai winai atdohd wiſus Turzijas Greekus. Waj Ciropas leelwalſtis, ihpaſchi Kreewija ar to buhs ar meeru, to wiſu pirms waijadsetu Greekijai apdohmaht, lo wina ar ſawu kara-fahlfchanu ar Turziju war panahlt. Kad wina par politikas zelem to dabujuse ſinaht, tad winai atkal waijadsetu pahrdohmaht, waj winai ari ta eefpehſchana karu weſt. Wiſu pirms preefſch kara-weſchanas waijaga naudas un ar naudu Greekijai eet deegän plahni un turklaht wehl Greekijas walſti atrohnahs dauds nebuſchjanu, kas nekawejoht buhtu iſnihzinamas, bet kas zaur karu wehl liſs pawairotas. Labaki buhtu, kad Greekija buhtu wairaf ruhpejuſehs par ſawu eefſchigu ſahrtibu un pawalſtneeku labklahſchanohs, neta ar weeglprah-tibu karu ſahlt.

— Kä ahrſemes awiſes ſino, tad 5000 Turki tikufchi gaiſä uſſperti. Tas bijis tä: Pee Schiplas zeta atrohnahs kahds apzeetinajums jeb maſs zeetohlfnitis. Lihds minetam zeetohlf-niſcham bija eetaiſtias pulwera-mihnes, lai to waretu gaiſä uſſpriedſinaht. Kad nu Turki ſcho zeetohlfniti eenehma, tad pee pulwera-mihnehm uguni peelaiduſchi un tä tad 5000 Turku ſaldati tikufchi gaiſä uſſperti.

— Tahs ſinas, lo ſchini numurä paſneedsam, ſihmejahs ihpaſchi us Turku uſbrufſchanahm, kas no muhſejeem arweenu tika atſiſtias atpakal; bet tagad atnahluſe ta ſina no kara-lauka Turzija, ka muhſeji Turkeem atnehmufchi Lowazes pilſſehtu, kas preefſch tureenas kaujas-lauka no leela ſwara; tapat teel no kara-lauka Aſija ſinohts, ka muhſejeem ar kara-darbeem weizahs. Ta us tam ſihmedamahs telegrafa ſina ir ſchahda: Tai 23. Auguſtä. Bakar generalis ſiſtis Zmeretinfkis un generalis Skobolews II. ſturmedami eenehma Lowazi. No Kawlaſijas kara-lauka: Tai 16. Auguſtä generala Aſchafowa preefſchpulki eenehmufchi ſtanſti, kas tilai 800 afu tahtu no Turku apzeetinajumeem pee Suchumas-Kaleh. — Tai 18. Auguſtä muhſeji iſklichdinaja diwi nemeerneeku pulkus Derekas apgabalä.

No Tirnowas teel ſinohts, ka Kreewu jahtneeke Turkeem pee Raſanlikas atnehmufchi 800 weſumus ar prowianti.

Schihſ telegrafa-ſinas paſneegufchi ari kahdu wahrdu ſa-zijim wiſpahrizi par Lowazes eenehmufchanu. To darohht mums druſzia ja-afſahl. Turku tä noſaukta walara-puſes armija Bulgarijä ſem Osmana-Paſchas wadiſchanas wareja muhſe-jeem pee Tirnowas un Gabrowas uſbrukt, nahldama pa to zetu no Plewnas us Selwi. Lihdſigä tahtumä no ſchihm abahm weetahm atrohnahs Lowaze, kuru Turki ſipri apzeeti-najuſchi, gan ſtanſtes uſmeſdami, gan leelus kara-pulkus no-ſtahdidami. Tahdä weetä buhdama un til ſipri apſtiprinata Lowaze bija Turkeem no leela ſwara preefſch uſbrufſchanas. To eewehrojoht tika muhſu generalis ſiſtis Zmeretinfkis us tureeni aiſſubhtihis un tä tad wiſſſch tai 22. Auguſtä lohpa ar generali Skobolewu Lowazi uſwareja. Zaur ſcho uſware-ſchanu muhſu armija Bulgarijas walara-puſe pilnigi ſegta un apſtiprinata no Turku uſbrufſchanahm, tä ka no ſchihſ puſes Turki neta muhſejeem newar padariht. Kamehr Lowaze ee-nemta un tai puſe aiſſtahweſchanas lihniä tä fakohht ir ſlehgta, muhſeji ar leelaku eewehroſchanu ſkatahs us Plewnu, lai to waretu Turkeem atnemt. Schinis deenas ari pee Plewnas bijuſe ſihwa kauſchanahs. „Golofs“ paſneeds ſchahdas ſi-nas: Pee muhſu ſtanſtehm Plewnas apgabalä ſtahw muhſu kara-ſpehta laba ſpahna preefſchpulki Beſiſchetas zeemä un Regalinfkä. Schee pulki ir ſipri apſtiprinajuſchees, tomehr

tai 19. Auguſtä Turki uſbruka, mehginadami muhſu lihniä zauri lauſtees. (Turki tä fakohht no muhſejeem ir eeflehgti.) Schahdu uſbrufſchanu muhſeji jaw bija paredſejuſchi un tam-deht generalis Sotows bija lizis baterijas un ſtanſtes eetai-ſiht, tä ka muhſeji bija pilnigi ſagatawojuſchees Turku uſbruf-ſchanai preti ſtahtees. Turki, kas leeleem pulkeem nahldami uſbruka, tika atſiſti atpakal. Muhſeji kahwahs tä waroni, plintu ſchauſchana ne minuti ne-apſtahjabs. Birno reiſu at-ſiſti atpakal Turki pehz kahda brihſcha atkal uſbruka, bet tika tapat atdſihtl apakal. No pulkſten 11 preefſch puſdeenas lihds pulkſten 3 pehz puſdeenas Turki dewinas reiſas uſbruka, bet latru reiſ wineem bij ar leeleem pametumeem ja-afkahpjahs. Kauſchanahs lauks bija ar noſchanteem un eewainoteem Tur-keem klahtin apklahts; muhſeji zaur ſchlehrſu-grahwjeem ap-fargati dauds kara-wihru nepaſaudeja. Turki zaur ſcho uſbruf-ſchanu gribeja muhſeju uſmanibu noweheſt no Schiplas un Gabrowas, lai tur iſdewigä brihdi waretu uſbrukt, bet pa to ſtarpu muhſejeem til dauds jaunu kara-pulku peenahluſchi, ka wini ne tilai Turku uſbrufſchanas warehs atſiſt atpakal, bet ari abäs weetäs tohs ſakaut. Pa kauſchanas laiku bija tahds ſarſtums, ka zilwekeem un ſirgeem bija dauds lo zeſt. — Turku ſtahwolkis Bulgarijas walara-puſe wehl zaur tam teel apdrau-dehts, ka Serbijas kara-ſpehts us trihs weetahm (us Widinu, Niſchu un Simnizu) teel preti ſubhtihis un Rumenijs kara-pulki ari pee kauſchanahm peedalahs. Schellahht ari japeemin, ka pee Schiplas, lo Turki ar waru muhſejeem gribeja atnemt, tä to ſawä laika ſinojam, tagad til dauds kara-pulki ſtahw, ka Turki waites ne dohmaht newar, muhſejeem Schiplu atnemt.

— Kä no Belgrades ſinohts, tad Serbijas ſiſtis noturejis leelo miniſteru un geratu ſapulzi, kura pahſpreeduſchi, us kahdu wiſſi buhtu karſch pret Turkeem wedamä. Noſpreedu-ſchi, ka Horwatowiſchs ar ſawu pulku dohſchotees us Widinu, Leſchanins us Niſchu un Nikolitiſchs us Sjenizu. Miniſterija kara-leetä ir pilnigi weenprahtiga. Drinas kara-pulki paleel par aiſſtahweſchanu. Preefſchpulki jaw aiſgahjuſchi pee roh-beſchahm. Lihds Imam Septemberim wiſeem wiſneekeem wai-jaga armijä buht eſtahjuſcheem.

— Tahs jo eewehrojamaſahs ſinas no kara-laukeem pa-ſneegufchi, paſkatiſimees ari druſzia us Turziju paſchu. No Adrianopeles „Kernes awiſe,“ kas us Turkeem tura drauga-prahtu, dabujuſchi jo plaſchakas ſinas pahr Turku iſtureſcha-nohs pret Bulgareem. Turki ſahluſchi Bulgarus palahrt un ſchis bendes darbs wineem deenu no deenas wairaf patihl, jo arweenu teel wairaf Bulgaru palahrti. Geſahlumä Turki noteefaja pa deenu 3 lihds 4 Bulgarus (Adrianopelä), tad ſahla wairaf noteefahht, tä ka tai 16. Auguſtä jaw noteefaja kahdus 30. To nu gan newar teilt, ka ſchi noteefahana noteel beſ iſmelleschanas un ſpreeduma, tad tomehr iſmelles-ſchana teel til ahtri un ſteigſchus iſdarita, ka no wainas pee-rahdiſchanas newar ne runas buht. Turklaht wehl pehz Turku likumeem peeteel preefſch noteefahchanas, kad diwi Turku lee-zineeki apſuhdſeto par wainigu apſihme. Us tahdu wiſſi daschs Bulgarijs, kas kahdus pahri Turku aiſkaitinajis, teel noteefahht, kad tee no wina aiſkaitinatee Turki winu pee teefahm par wainigu uſdohd. Teefas tad winu noteefa beſ kahdas ſkai-deas iſmelleschanas un pahrlceezinaſchanas, waj ari apwaino-tais ir teefcham kahdu noſeegumu nodarijis. Tä par peemechru kahds kupliſchis (andelmanis) iſ Semenli zeema tika noteefahht, tapehz ka kahdi Turki winu apſihmejuſchi par dalibneeku pee

kahdas nemeera zefchanas Gski-Bagad, lai gan wairaf dsefs-
 zeta deenafneeki apleezinaja, ka minetais luytschis jaw ilgaki
 neta mehnesi neras no fama zeema ne-efoht aifgahjis probjam
 un ta tad pee minetas nemeeru zefchanas latfchu newarejis
 flacht buht un dakibu nemt. Wifas fchihis preti-leezibas ne-
 nita neras eewehrotas. Bes tam wehl weena buhfhana ja-
 peemin, kas Turkus us wiltu leezi bu paslubina, prohti ta
 buhfhana, ka tam, kas kahdu zitu par wainigu apfihme, pa-
 fcham teel fohds atlaifis. Sche flacht ari peeminesim to,
 ko kahds Turks par Bulgaru noteefafchanu fajijis. Turkeem
 ir tahds eeradums, ka noseedsneekam, kas teel wefts pee no-
 teefafchanas, teel peeprausta papihra lapa us kruhtim, us ku-
 ras ir usrafftihts noseegums, ko noteefajamais nodarijis, un
 teefnefchu fpreedums. Te kahdu deenu kahds awifchu fino-
 tajs redi, ka teefas-fulainis tahs papihra lapas falafa, kas
 noteefateem bija pee kruhtim peepraustas. Kad nu teefas-
 fulainim prafija, kapeh; wifsch fchihis papihra lapas falafocht,
 tad wifsch atbildeja: „Kapeh; ne? Schodeen ziti jakar un
 teem ari papihra-lapas pee kruhtim peepraufchamas, un ta
 tad wezas lapas war ifleetacht. Bulgariis paleef Bulgariis
 un waj wifsch fcho jeb to noseegumu nodarijis, tas ir ween-
 alga, Bulgari wifsi buhtu pataxami.“ Ta Turks atbildeja
 un ta ari pa leelakai dakai ziti Turki dohma. Scho wifsi
 fohpa fanemoht jafaka, ka Turki tahdu faunu prahtu us Bul-
 gareem tura, ka wini wifus tohs aplautu.

— Beigas wehl japeemin, ka daschas ahfemes awifes is-
 paudufchas, ka Turzijas waldbiba stipri ween dohmajoht us
 meera nolihgfhanu un tamdeht tiffchoht Midhats-Pafcha atpakaf
 us Konftantinopeli faukts un par ahfingu lectu ministerti eezelts.

Ahrfemes finas.

No Franzijas. Pa telegrafu atnahza ta fina, ka Franzij-
 jas flawenais walfts wihrs un republikas stiprais pamats,
 wezais Tjehrs fawa 81. gada nomiris. Frantfchu tauta dand
 pasaudejufe zaur Tjehra mirfchanu. Kahdas ihfas finas is
 Tjehra dshwes-gahjuma pasneegfim. Luis Abdolfs Tjehrs ir
 tai 16. (4). Aprili 1797. gada Marsete dsmis; no 1820.
 gada fahloht wifsch bija par awifchneeku (awifchu rakftitaju)
 Parifse un 1830. gada wifsch ar Karelu dibinaja to awifi
 „Nafional.“ Tai pafcha gada wifsch tika pazelts par stats-
 rahtu un par generalfekreteri finansministerija un 1832tra
 gada wifsch palika par eefchigu lectu ministerti, tad par an-
 deles-ministerti un tad Februari 1836. gada par ahfingu lectu
 ministerti, no lura amata wifsch jaw 25. Augusta tai pafcha
 gada atkappahs. No 1838ta gada fahloht wifsch peedereja
 pee Mole'a ministerijas pretineekeem, lihds 1840. gada tika
 par ministerijas preefchneeku. Schini amata buhdams wifsch
 fahla Parifsi apftiprinaht, bet drihs no fchi amata atfajijahs,
 negribedams kehnia kara-preefchlikumam padohtees. Franzija
 tika kehnia waldbiba atzelta un republikas waldbiba eezelta.

Napoleons tika pehz tam eezelts par republikas preefchneeku;
 bet tad 1851. gada Napoleons, republikas preefchneeks buh-
 dams, pate fowi eezehla par Franzijas keifaru un Tjehrs fchah-
 dai fawwaligal eezefchanai pretojahs, tad Napoleons winu
 is Franzijas israidija un ta tad Tjehram bija ahfemes ja-
 dshwo. Wehlat wifsch dabuja atkafhchanu us Franziju at-
 pakaf nahlt. Franzija pahnahjis wifsch ilgaku laiku atkafhtu
 turjahs no walfts darschchanahm. Wubfchu-Frantfchu kara,
 kad Franzija keifara waldbibas weeta bija eezelta republikas

waldbiba, tad Tjehrs dabuja no Franzijas to pilnware, ar
 Wubfchu meeru nolihgt, kas tad ari 1871. gada notika. Kad
 meers bija noslehgts un komunes breefanu laiki Parifse bei-
 gufchees, tad Tjehrs tika par Franzijas republikas preefch-
 neeku. Kad wifsch no fchi amata atkappahs, tad wina weeta
 eefstahjabs Mat-Mahons, kas wehl tagad ir Franzija par re-
 publikas preefchneeku. — Wezais Tjehrs naw ne tikai fla-
 wens politikas wihrs, bet ari leels wehsturneeks; jo wifsch
 flawenu wehsturi faraftijis pahr Franzijas dumpi un pahr
 Napoleona waldbifchanas laiku.

No Belgijas. Ka no tureenahs teel fnohts, tad ultramon-
 tanu wara tur deenu no deenas wairojahs, ka to ihpafchi
 waroht redseht pee klohtereem. Klohteri, tillab preefch muh-
 teem ka ari muhtenehm (nonnehm) arweenu peenakloht flacht.
 Shee klohteri lihdsinajahs lohlu peepehm: ka tahs angofcham
 lohlam fulu ifsihsch, tapat klohteri walfts fpehku ifsihsch. Kloht-
 teri strahda ultramontaneem par labu, ar fawem leeleem
 naudas krahjumeem ultramontanu zenteenus atbalfidami, un
 garidsneeki atkal gahda par klohtereem, fawas draudses bagat-
 neeku grehzigahs dwehfeles tamehr ar elles-breefmahm un ugu-
 nim baididami, lihds fabaiditee bagatneeki mirdami klohtereem
 leelas naudas sumas norakfta, lai wina dwehfeles netiktu elle
 mohzitas. Ta nu rohka rohku masga — abas baltas (klohtereem
 un garidsneekem — abeem labi).

No Austrijas. Turzijas weetneeks Wihne efoht no fama
 amata atlaifis. Sinadams, ka Konftantinopeli winaam nekas
 labs naw gaidams, wifsch Wihni atftahdams nebrauja wis
 us Turziju, bet aifdewahs us Londoni, kur laikam ari paliks.

No Indijas. Bambajas (Riht-Indija) kara-fpehla atroh-
 nahs laba teefa fchihdu saldatu, kas zaur fawu walodu, ap-
 gehrebu un eerafchahm no tureenahs eedfihwotajeem mas ko is-
 fchkirahs. Indijas fchihdi buhtu ftarp tureenahs saldateem tee
 labakee kara-wihri, ja wini pahreleku nebuhtu dserfchanai pa-
 dewufchees. Pa leelakai dakai fchee fchihdi mahf tureenahs
 semes waloda lastht un rakftiht, bes tam ari dand faproht
 fawu Ebreefchu walodu. Wineem prahts nefahs us strahda-
 fchanu un darbibu un naw tahdi flinki, kahdi ir muhamedani.

No Afijas. Starp Kafchgaru un Rihnu ir nemeeri is-
 zehluschees. Kafchgaras walfts bija fenaf Rihnas pawalste,
 bet wehlat bija no tahs atfwabinajufchs un par patftahwigu
 walsti palikufe. Rihna, gribedama Kafchgaru atkal par fawu
 pawalsti pahwehrti, eefaktufe ar to karoht. Pa to ftarpu
 nomira Kafchgaras waldbneeks, tomehr Kafchgateefchi finaja
 lohpa turetees un kautina Rihneefchu kara-fpehku pahrawareja.
 Bes tam wehl Kafchgarai zitas Afijas walftis (par peemehru
 Afganiftane) peebedrojufchahs pret Rihnu, ta ka drohfschi war
 fajiht, ka Rihna Kafchgaru ne-uswarehs. Kafchgara stahw
 ar Kreewiju draudfiba un ta tad ari tahs walftis, kas ar
 Kafchgaru faweenojufchahs, stahfces Kreewijas draudfiba. Un-
 ghjai tas neras naw pa prahtam, ka Kreewijas eefpehfhana
 Afija wairojahs un winas eefpehfhana mafinajahs, ta tas
 zitadi ari newar buht, jo Kreewija ir Afijas walftim parah-
 dijufchs par taiftribas un gairmas-neseju, turpreti Anglija
 tikai par mantas-fahfingu ifsihscheju.

Wihltais Mahjas weefi!

Pa muhsu mihko Latwiju jaw wairaf gabus weefodamees Tu
 mums pafneeds daschadas finas no wifahm Latwijahs malahm.
 No ta redsu, ka finas, no luras Latwijahs malas ari buhdamas,

Tew ir mihtas un Tu tabs labpraht usnemi; tadeht zereju, ta ari manu subtijumu usnemi.

Ka ween kahda walsts no gariga meega ir atmohdusees, tur teef fohlas zeltas, „lai weza tumšba pahrovehrtohs gaischiba.“ Namtas walsts ari pee schahdahm walstim peeder. Jaw wairaf gadi ir pagahjuschi, kamehr Kanzeneeschi zaur sawa barona von Meyendorff k. laipnu un labprahtigu palihdsibu, fohlas labumu bauda. Tagadejais Namtas barons, E. v. Meyendorff, ir teefcham teizams leelstungs. No wiseem wina darbeem flaidri war redseht, ka winam sawas walsts laizigs, bet jo wairaf winas garigs labums ruhp. Tas isnahktu par garu, ja te wifus wina publinus un nopelnus, preefsch Namtas walsts, fewischi gribetu peemineht, peetis tad satu: Kanzeneeschi ir sawam tagadejam leelstungam dauds pateizibas parahda, jo winsch par wina labumu gahda un ruhpejabs, gan ar labu padohmu, darbeem un teizamahtm preefschihmehtm tohs usmudinadams, nepeekusts, ne-apnizis. Ta tad ari ir nahzis, ka minetai walstei ir jaw 2 pagasta fohlas. Beenijamu lastaju luhdsu mani laipni us fatru no schihm fohlahm pawadiht.

Kahdu wersti no paschas muischas nogahjuscham, pa leelzeku, kuresch us Druweent wed, tew ir ja-apstahjabs un ja-issaug: „Al tawu jaulu ftatu!“ Preefsch tawahm azim stahw leels uhdensdambis, us wifahm pufehm no kochti jautahm birsihm aprofheschohts, no kura pa flaitstahm, nupat ka buhwetahm fluhschahm, uhdens ar schmahlschjanu un krahlschjanu, balti putodams gahschahs un pa treknahm ptawahm us leiju dohdahs, tur dirnu ratu greest. Kad uhdens augsti dambi stahw, tad isskatahs it ka winsch wifas birsis gribetu pahrpulhdinahrt. Wilnischu lehno welschjanohs un schkahlstschjanu, behrsu kuso, nosfehpuumu pilno tschutstschjanu un uhdens schmahlschjanu eewehrodami, mehš sawadu juhtu pahremti dohdamees tahkafu. Mufsu zeffsch eet pa birsi, minetam dambjam gandrihs lihdsas. Smuidri behrsi, flaitas apfes, altschani un ir retas egles zeku apehno. Tit putniinu mihs ligas dseefminas atstam, zitadi swehts kufums walda. Mehš tohpam dohmigi un no swehtahm juhtehm aigrabhiti, ka zitlahrt Sbitus Poseidona birsis. Mums it newikocht ir jafafa:

„Pasauls trohfschani alajsch wils;
Welscha ween teem jazeesch kusu,
Schē, kur stirma melle dufu,
Schē ir meera swehta pils.“

Nemanohht esam 2 werstes no muischas nogahjuschi, un pee masa fahnu zelina tilufchi eeraugam us austruma puf, kahdu 1/4 wersti no leelzeka, smutu ehfu, kas ar sawu peletu schindeka juntu, balteem leeleem lohgeem, stary kupleem laukeem (kuri schai ehkai peeder), sakahm flaitstahm birsihm un ptawahm stahwedeema, us mums patihskamu eespaidu atstahj. Schi ir Namtas „Jauna fohla.“ Us to statotees, kur schi fohla buhweta, ir kochti japreeejajabs, ka wina til jaula weeta un ta weenmaks ir zelta.

No ahrpufes scho mihtigo namu apstatiijusch, mums ari ar wina eerikti ir ja-eeepastihstahs. Tas gals us austrumu ir til preefsch fohlotaja; tani gala us reentrumu ir klase. Klase ir deefgan gaischa sahle ar teem wajadstigakeem mahzischanas lihdsflektem apmeerinadami apgahdata; til flahde, ka dehtu grihdas weeta ir keegeku kuls, kuresch ihpaschi preefsch fohlahm gan newar derigs buht. Klase ir preefsch kahdeem 50, jaw par dauds preefsch 60 behrneem ruhmes. Bet kad tagad schini pascha ruhme wairaf ka 100 behrni teef sapspehti, tad man ir japeemin kahda fohlotaja wahedi, kas schini klase ari kahdas reifes ir strahdajis un ar mani farunadamees ta fazija: „Man ir teefcham brijnumus, ta schis wezais tehws ar til dauds behrneem til masa klase til jautri war strahdaht. Man nepilnu stundu strahdajuscham, mugura jaw bij flapja un gandrihs biju noguris tahda twaika. Bet wina behrni bij ta nozeetinajuschees (abgeharter), ka no nogurichanas pee leelatahs dakas gandrihs neta nemaniju; tee bij jautri, usmanigi un ka rahdijabs — wesehi! (?)“ Tit dauds schinis wahrdds preefsch fohlotaja usteilichanas ir, til dauds pagastam pahremeschanas. Kochti wehlejams ir, ta pagasts scho fohlu drihti paleelnatu, lai behrneem til masa ruhme naw jasmohlt, meitenehm klase jaguf, lai fohlotajam zaur to buhtu eesfehjams wairaf kahrtibas wifada sira ustureht, jo pee schahdas ruhmes tas ir gandrihs ne-eesfehjams.

Schini ta faufta „Jauna fohla“ ir fohlotajis, wezais Neuland tehws, jaw gandrihs 30 gadus ar mihslestibu, pazetibu, uszihribu strahdajis. Winsch ir ta fakoht deenas karstumu un nats aufstumu nehs un preefsch sawas walsts garigas labflahschanahs nepeekustams gahdajis; tadeht ir gan laits, ka Kanzeneeschi to eewehrodami, ka weza strahdneefa speht arweenu masum eet, tam dohtu eskamineeretu palihgu, jo ar draudses fohlneeku ween, ka lihds schim, ilgati newar istitt. Zazere, ka Kanzeneeschi sawu labumu pratihš eewehroht un weza ustiziga strahdneefa nopelnus ar pateizibu un mihslestibu atmalsah.

No schihs fohlas us seemet-reentrumu, stary jautahm birsim, birstalahm un ptawahm pa maseem fahnu zelimeem eedami, mehš nonahlam, kahdas 4 werstes no paschas muischas, pee leelas, nosuhnojuschas ehkas, kas stary sishaugeem behrseem druhmiga isskatahs. Schi ir Namtas „Mugstalneeschu fohla,“ agrati faeefchanas mahja. Ari schai fohlai to wajadstigako mahzibas lihdsfektu neträhst. Sa-eeschanas kambars ir deefgan ruhmiga klase preefsch wairaf ka 100 fohlneefseem. Bet wifa zita eeritte schini fohla te kochti knapa un nepilniga; zaur to tad ari nah, ka schini fohla fohlneeti wairaf flimo ka pirmeja. Kochti wehlejams ir, ka drihti titku jauna fohla zelta un ruhmigi eerikteta. Materials preefsch schihs fohlas pa dakai, jaw kahdu laiku stahw sawests; tadeht pee buhweschanas nekerahs, nesinu.

Schihs fohlas tagadejais fohlotajis R. k. daschadu eemestu deht aiseet; wina weeta ir til ko no seminara isnahzis R. k. pee-nemts. Kai Deews dohd R. k. ar tahdu paschu ustizibu, uszihribu un sekmi sawa jaunā weeta strahdaht, ka wina preefschagahjejs.

Us to statotees, ka schinis fohlas ar mahzibahm eet, ar preeku waru faziht: kochti brani. Tit janoscheylo, ka abas fohlas meitenehm rohtu darbi neteel mahziti. Tit „Jaunaja fohla“ gan zeen. Neuland jds. ar scho nopuhlejabs un ka esmu redsejis, smulus panahkumus war usrahdiht; firsnigs paldeems winai par to.

To eewehroht, ka abas fohlas wairaf ka 100 behrnu teel mahziti, war redseht, ar kahdu labribu Kanzeneeschi peh gara isglishtbas un atihstichanas dsenahs. Schi dschichanahs ir teizama Zereju ka ta Kanzeneeschus wedihs pee tahs atihschanas, ka til tad ween wina fohlas jo sekniigi warehs darbotes, tad wina augschā minetohs truhkumus pee sawahm fohlahm drihti pahrlabohi steigsees.

Zobstu Anselms,
Namtas Bepla grantneefs.

Jaunee pilssehtas likumi.

IV. Pilssehtas draudse.

Jaunee pilssehtas likumi dibinajabs us scha pamata likuma, ka tam, kam janef kahda nasta jeb ja-ispilda kahda klaušba, ir ari sawa teesiba un brijwestiba. Tas ir ari pa reiju. So kas gruhkumus zeesch, tam ari labumi jabauda. Dhrtlahrt ari tas til pratihš sawu teesibu un brijwestibas dahwanu zeenih, tam teesibas un brijwestibas nawa snaudofscham klehpi krituschas, bet tas tahs ar saweem sweedreem buhs ispelnijees. Tapat til tas buhs labs faimneeks un mantas pahrwalditajis, kas sawu mantu zaur gruhkeem puhlineem un nepeekustdamu zihnischanohs buhs eeguwis.

Ta pee pilssehtas draudses peeder un bauda wifus labumus, kas no tahdas peederibas zekahs, til tee pilssehtas eedfihnotaji kas pilssehtai par labu nodohschanas malsa un nastas nef. Nasta pilssehtai par labu ir ta pirma pagehreschana, kura ja-ispilda ja grib pee pilssehtas draudses peedereht. Bet schi likuma pagehreschana teel aprofheschota zaur zitahm pagehreschanahtm. Ta ne wiff, kas warbuht pilssehtai par labu kahdas nodohschanas malsa un nastas nef, nawa pilssehtas draudses lohzehti, bet tit tee, kuens likums peemin. Un tahdi ir: 1) Tee eedfihnotaji, kam pilssehtas rohbeschās ir nelustama manta, no kuras pilssehtai par labu nodohschanas malsa. Par eeschupuf pilssehtas rohbeschahm gulofschu flaita Baltijas gubernas ari patrimonia apgabalu, zil tahli tas nepeeder pee semneeku pagasteem. Dhrtlahrt neween priwatkaudis, bet ari waldiras weetas, eestahdijumi, beedribas un kompanijas, ja winaem ir nelustama manta pilssehtas rohbeschās, peekaitami pee pilssehtas draudses. Drefsch

lahrt ja lahda nekustama manta peeder diweem jeb wairaf jilweleem, tad fatrs no wineem ir pilssehtas draudses lohzellis.

2) Tee, kas tirgošanas un ruhpneezibas weetu pilssehta tura ar tirgošanas sihmi. Te isfchiram tee, kas zaur tirgošanas sihmi eemanto ihpafchas lahrtas teefbas, ka pirmahs gildes tirgotaji, no teem, kas lahdas ihpafchas lahrtas teefbas ne-eemanto. No beidsameem pagehr neween nodohšanas malfafchanu pilssehtai par labu, bet wehl ari to, ka wini diwus gadus buhtu dshwojufchi pilssehta. Tahdi ir tee pilssehtas eemihneeki, kas pilssehtai par labu malfa noliktas malfas par fchahdahm sihmehm: vreefch tirgošanas, preefch fihfu leetu andeles (Kleinhandelschein), preefch pirmahs fchiras prikastfchiti un preefch tahdu amatneezibas weetu tureschanas, lahdas usrahditas Mesfu likumä (yer. o nom., Steuerreglement) 464. paragrafa peelitumä un 37 paragrafa (turpinajums no 1868. gada). Pee pirmejahm newar wehl dalibu nemt pirmahs fchiras prikastfchiti, tadeht ka wini wehl nemalfa nodohšanas pilssehtai par labu. Lahdas nodohšanas noliks nahfoscha dohme.

Bef fcheem peemineteem pilssehtas eemihneekem pee pilssehtas draudses ari peeftaitami ta fajuamee literati, (mahziti wihri) ja wini diwus gadus pilssehta dshwojufchi un pilssehtai par labu malfa noliktu malfu.

Sa nu waizajam, lahdas ihpafchas teefbas ir pilssehtas draudses lohzeekem, tad mums ja-atbild, ka wineem daliba pee pilssehtas waldifchanas un faimneezibas. Bet pilssehtu waldiht newar wis tas leelais kauschu pulks, bet til lahdi wihri ween, kureem ta waldifchana teef ufstizeta. Tadeht pilssehtas draudses lohzeeki zaur to parahda famu dalibu pee pilssehtas waldifchanas, ka wini eejet pilssehtas amata wihrus jeb pafchi war par teem til eezeleti. Bet lai pilssehtas draudses lohzellis waretu ispidiht famu wehleschanas teefbu, winam pirms ja-ispilda likuma pagehreschanas. Winsch til tad war dalibu nemt pee pilssehtas wehleschanahm 1) kad winsch wifas nodohšanas pilssehtai par labu ir pilnigi famafchis, 2) kad winsch ir Kreewijas pawalstneeks, 3) kad winsch 25. wezuma gadu aifneedis un pee wihreschu flatas peeder, 4) kad winsch nawa teefahm nodohs par nofeegumeem un pahrfahpumeem, kuras sohda ar lahrtas teefbu faudefchannu, waj aprofheschofchannu, waj ari ifstumfchannu ij trohna deenesta, tapat par pahrfahpumeem, kas peemineti likumä par sohdeem, kuri ufleefami no meera teefnefcheem, 169—177 paragrafs (sahdsiba un blehdiba), ja apfuhdsetais nawa attafnohts zaur teefas fpreedumu, 5) kad winsch no (trohna) deenesta atzels, tad trihs gadus preefch wehleschanahm winsch newar dalibu nemt pee wehleschanahm, 6) kad winsch ismellefchana jeb apafsch teefas stahw, ja winsch apfuhdschts par nofeedigeem darbeem, kwei sohdam ar lahrtu teefbu faudefchannu jeb aprofheschofchannu, waj ari ar ifstumfchannu un atzelschannu no trohna deenesta, 7) kad winsch bankrote kritis lihds usrahdischana, lahda ta bankrote bijufi, un kad bankrotes leeta gala wista, tad ari, kad winsch par wainigu pee bankrotes teef atzels, 8) kad winsch garidsneetu amatu un lahrtu pafaudejis netitumu deht, jeb kad winsch is beedribu widus un muifchneeku fapulzechm pehz to lahrtu nospreedumeem, pee kuras winsch peeder, ifsumts.

Lai pilssehtas waldifchana buhtu pilnigi swabada no kaut lahdas peespeefchanas, tad gubernatoram, gubernas pilssehtu waldes lohzeekem, bef ween pilssehtas galwas, gubernas waldibas lohzeekem un weetigahs polizejas eerehdneem, famehr tee fawds amatds atrohnahs, nawa teefbas pee zelschannahm.

Seeweetes un tee, kas aifbraufufchi jeb wehl nefafneegufchi 25. wezuma gadu, war zaur ziteem pehz dohtas pilnwaras (solmaktes) famu wehleschanas teefbu ispidiht. Preefch behrneem un nepilngadigeem wehleschanas teefbu ispidla winu aifbildni (Borminder) un gahdneeki (kuratori). Bet tam, kas pilnwaru dabuhn, wajaga jaw buht ta teefba, pee wehleschanahm dalibu aemt, un neweens newar wairaf, ka weenu pilnwaru fanemt. Sa feeweetes teef aifstahwetas no faweem tehweem, wihreem, behleem, snohstem un meeefgeem brahteem un tehws no ne-atdalita dehta, tad no fcheem aifstahwetajeem neteel pagehrechts, ka wini nodohšanas pilssehtai par labu malfa.

Wifas pilnwaras preefch dalibas nemfchanas pee pilssehtas wehleschanahm teef ralfitas us prasta papihra un attesteeretas pee raptes jeb polizejas waldifchannahm. W. S.

Gewehrojums.

Scho fwehdeenu, la jaw no Sarlandaugawas ftradami peeminejam, buhs Daudera kunga dahrsä (Waldschlöfchen) konzerte jaunbuhwejamai Trihsweenibas-basnizai par labu. Draudsei pafchati ta eespehja til lahdu nefneedsahs, tamdeht fchi konzerte isrihtota, lai pee eenahfchannahm nahttu. Schini konzerte tiks dseedatas dseemas Latweefchu un Wahzu maloda no Latm. un Wahzu dseedataju tobreem, kas ihsta fristiga brahku wihlestiba us scho labdarigo mehri faweenojufchees.

Sina pahr uffautteem Rigä.

Pehtera- un Dohmes-basnizä: landsogtei-teefas ohtas nodakas noteeris Karl Friedrich Ebwe ar Johann Henrietti Mariju Baldus. Wihnusneeks Johann Mattias Thiel ar Mariju Augusti Karlson. Dsefszela eerednis (fchinnowneeks) Alesanders Meyers ar Annu Brofch, dsm. Metkert. Pawahrs Johann Breede ar Wilhelmmini Dittilju Grosch. Kaufmanis Mastawa Alesanders Bruhns ar Mariju v. Thoul. Wirwu taiftajs Friedrich Karl Müller ar Elisabeth Annu Juliju Kersten.

Tehlaba-basnizä: semes-mehrneeks Johann Dawid Grandt ar Matildi Karolini Rambas, dsm. Muifchneek. Dsefszela konduktors Johann Georg Müller ar Juliju Elisabeth Breih.

Gertrudes-basnizä: glaseru-meisters Samuels Friedrich Martin Peterfen ar Mariju Karolini Welheidi Mannfeldt.

Jesus-basnizä: mahlderu sellis Friedrich Eduard Gotthard Kaufmann ar Gwu Barbaru Meyer. Strahdneeks Jakob Krühning ar Elsetti Dhsol.

Tahnu-basnizä: fulainis Rein Rohde ar Mariju Birfahn. Strahdneeks Krischjahn Pelnis ar Ughl Rasdowsky.

Mahrtinu-basnizä: zimermanis Christian Heinrich Klawe ar Paulini Ahbolit. Dschleru sellis Martin Ratteneek ar Olgu Ursulu Sambalowna.

Trihsweenibas-basnizä: strahdneeks Anfs Summeris, dsm. Fomaz ar Minnu List. Strahdneeks Georg Stahl ar Mariju Annu Janek. Kufcheris Krisch Grüning ar Annu Blau.

Katwhtu-draudse: muifchneeks Winzentins Mierzwinskis ar Margaretu Lomscha.

Weza un jauna

Laika-grahmata us 1878. g.

ir dabujama un malfa ne-eseeta 5 rubl. par fntu, eseeta 10 Kap. gabala. Laika grahmata ir ar 6 bildehm pufchkota un pafneedi jautu stahstu is muhsu Baltijas dshwes, tad ralfitu pahr grahmatu fchwideli, dafchadus padohmus, fmeeklu stabstinus u. t. pr. **Grift Plates.**

Isloheschana.

Rigas Latweefchu labdarifchanas beedriba isrihtohs fchogad, ka ari fenati, isloheschannu wifas apghadajameem nabageem, badrineem un fshoflas behrneem par labu. Isloheschannas laiks ir nolikts us fwehdeenu 9. Oktobri. Lohses biletes dabujamas pee komitejas kundschm un lungeem un tapat pee kaufmanneem Sander Martinson un J. Martinson, abrpilssehtas Kalku eela, un P. Verchendorff pilssehtas Kalku-eela B. Diheila grahmatu bohde, Gjplanades eela, Berga nama; Lujau grahmatu-bohde, Masaja tehniht eela; pee Dalkod kundses, leelaja Jumpranu eela Nr. 11., un Dalkoch kauschu lehti. **Komiteja.**

Atbilde.

R. M. Juhfu stahstu "Familijas nosleppumi" fawehmam. Baldees. Br — fchu R. Juhfu fuhitumu fawehmam. Sama laika isleetafim. Preejatumees, ari turpmal no Jums jaunus fuhitumus fagaiddam. **Redakcija.**

Lihds 25. August pee Rigas atnahfufchi 2430 fugi un aifgahufchi 2227 fugt.

Sludinaschanas.

Schujamas maschines,

Itai par derigu atsihts fabrikats, wisleelata ihwehlt sem pilnigu galwojchamu pee F. Rooth, leela Smiltschu-eela Nr. 6. Wilnas-fahrschamo maschinu agentura.

Zeribas beedriba.

Nomira tai 8. August Dahrete Silita N 221/55. Preekschneeziba.

Gohdigs puists

ar labahm leezibas-sihmehm atrohd darbu manā Ernst Plates.

Tauni Latweeschu

teel pensionā penemti lahdā mahzischanas weeta, turā mahza trihs pee mahzitas fabrias peederigt ofijeerit un teel mahziba sagatawoti preeksch Nikolai inscheneer- un Michael artillerijas junkeru-stohlahm, kā ari preeksch wisahm zitahm semalahm kara-stohlahm. 3. kategorijas (schkiras) salwalneeki war ari preeksch eskomena junkeru stohla 2 lihs 3 mehne-schu laika gruntigi titt sagatawoti. Klahatas sinas dabujamas Ernst Plates f. driku-namā.

Diwi tauni zilweki, kureem paritohs par beereem ismahzitees, war preektees leela Rehninu-eela Nr. 9.

Diwi gohdigu wezaku sehni,

kureem luste par bekeri un konditori ismahzitees, war preektees Ubr-Rigas Jaunahs un Smiltschu-eelas siuhri pee bekermeistera Osar Schroder.

Ar jho daru sinamu, ka no 24. August scha gada esahschu Rigā absteht. Dshwoju Maslawas Ubr-Rigā masā Jesubainizas eela Nr. 13, 1 trepi augst. Minas-sundas buhs no 8-10 rihā un no 4-5 pehz pusdeenas.

Dr. P o h r t,

bijschais Jaun-Beebalgas un Dsherbenes dr. dakteris.

Dahrsu-fohpschjanas beedriba.

Dahrsneeziabas-leetu iststahde Strehneku-dahrsā Rigā tai 27., 28., 29. un 30. August sch. g.

Tagad esam tikpat sawas bohdes ruhmi, kā ari prezu ihwehlt ohterteel pawairojuschi, lai waretu zeen. publikai jo pilnigai kalpoht.

Alntu Antons un beedris,

Wex-Beebalgas Slahwischu bohde.

Wislawatohs

superfosfatus

pahrdohd lehti leelumā un masumā

Albert Drescher,

Selgamas Ubr-Rigā leela-eela Nr. 4.

Walmeerā!

Frischs raugs ir dabujams

N. W. Müllerer

material- prezu, wihun, spirtu un peshwju-bohdē, bijschā meefneeta Bach f. namā Nr. 90.

Magilewas gubernā Deschautkas aprinkē ir

pahrdohdama muischa,

tura atrohdahs kahdas 18 wertes attahlu no Dr-lomstas dshlezela. Semes ir 550 desefinur trihs laulds - aramas-semes 105 des., meicha 250 des., un pahreja - brangas plawas. Sehklas ir wisas. Reelshoyu ir kahdi 70 gabali, kahdi 15 bishu-strohi un trihs augla-loblu dahrsi. Ohtas ir wisas laba kuhschand. Klahatas sinas ir dabujamas Peterb. Ubr-Rigā masā Katsju-eela Nr. 6, sehta, Minas-laits no pulst. 8 lihs 11 preeksch pufe.

Wegē wehl berigtē griddas behli ir pahrdohdama Latweeschu beedribas namā pee intendanta N. Ugal.

No senjures atwehletā. Rigā, 26. August 1877. Triekšis un dabujams pee lishu- un grahmata-diskeraja Ernst Plates, Rigā, pee Peshera hofnijas.

Waldas-fapji

Rigas Latweeschu beedriba.

- 1) Latwischanas grahmatas is beedribas bibliotekas teel ihohstas ohtdeenās un peektdeenās no pulst. 7 lihs 1/2 wat. Masfa par gadu 50 kap. par pufgabū 30 lap., 2) Swehtdeenās fshla fahsces 4. Sept. 3) Kungi (beedri) kā ari dahmas, kas pee dseeda-schanas dalibu grib nemi, lai pateizahs pee dseedataju wadona N. Ugal.

See pee

Rigas hipoteku-beedribas

Kahē penahskufchee immobiliju ihpafschneeki teel jare fsho luhgti, us to pehz beedribas litumeem noturamū

Fahrtigu general-fapulzi

zetortdeen tai 1. September sch. g. pulst. 7 watarā Rigas amatn-beedribas turn-sahle atrahht waj nu pascheem jeb atshuhtit weetneelus ar pilnwaru.

Deenas fahrtiba:

- 1) Wudschets preeksch 1878. 2) Newisijas-komissijas stajums. 3) Nosajzums par to referens kapitala preemalfschanu, kas no teem no jauna penahskufcheem immobiliju ihpafschneekem nemama par 1878. 4) Darba-fahrtibas un beenefa-nosajzuma apstip-rinashana. 5) Newisijas-komissijas 4 lozsetku eezelshana. Rigā, Augustā 1877.

Rigas hipoteku-beedribas direktija.

Rigas Latweeschu beedriba.

Swehtdeen, 28. August sch. g.

Puku-balle

ar pawairotu Gierpes orkestru. Masfa beedru fangeem un kundsehm 75 kap., lauzineekem 1 rbl. Kundses sahle ee-eeedamas laira dabuhs puku-buketi. Cesahstums pulst. 9 watarā, beigums pulst. 3 un nams taps flehgis pulst. 4 rihā. Beedru kahrtibas usrahdamas. Kahrtibas komissija.

Zeribas beedriba

usajina wifus tohs beedrus, kuri wehl grib beedru teedribas handiht, bet tomehr pehz beedr. lit. SS 6 un 16 ir beedribas lahdē wairat parahdu, nela likums ir noteikts. - lai sawas malfschanas paschēb wiswehlat lihs 11. September sch. g. eemalfsch; bet kas lihs fsho terminu nebuhs malfschis, tas taps pehz mineteem stummu paragrafeem is beedribas rulleem ihdshstis. G. Ferbers, lihschiginigais preekschneets.

15 r. pateizibas-alga.

Kas waretu siu laist jeb flapetu tai 15ta August no gambahm nosajzums fregus, ka:

- 1) weens behrs 10 gadu wezs ar eedruhzstahm leuhim, wehrtis 25 rub., 2) weens fufschā schkimela ehreletis 5 gadu wezs, wehrtis 30 rub., 3) weens sils schkimela ehreletis ar gaischu schippi par peeri un pakafshaja kaska, 2 1/2 igadu wezs, wehrtis 35 rub. - tas dabuhs 15 rub. pateizibas-naudas pee arens. N. Bergman, Dauwojagē pee Weichamuschas (Grenzhof).

100 rbl.

pateizibas-alga.

Peektdeen, tai 19 August, siap pulst. puf 6 lihs puf 8 watarā ir is Austrijas pawaiskneeta Wilhelm Wintera dshwoolla, Peterb. Ubr-Rigā Kalku-eela Nr. 5 „Trihs rohles“ wepajizā is kambara Nr. 13.

issagti

200 gabali Austrijas dutatu, 4 fshetroesmit frantu gabalt, 1 fshetrobulatu gabals, 60 rbl. fubrabo-naudas, 1 pahris selta aushu-taru (Dhrgehänge), 1 pahris ohrinu ar selta apfalumu, tā nosajzums Mohru-galwas, kas Kreewija ir gauschi reit usetamas, 1 ihu fokalku fshwohre leela siena leelum, 1 fshohre granatu ar selta kustru, 1 fubraba bro-scha, tura fastahw is weena peezufranku gabala, 1 weze zilinder-pulstems, tura glahs ir siwri fshframbata, 1 feshu fshahweena rewolwers. Wija sagto leetu wehrtiba istaija fshpā kahdas 1200 rbl. Tas, kursh waretu fshis sagiabs leetas urahrbih, dabuhs augshcho pateizibas-algu no

Wilhelm Winter,

panoramas ihpafschneets.

50 rbl. pateizibas-algu

dabuhs tas, kas tahs sagiabs leetas tai nakti no 17. us 18to August war peerahdht, ka: weena tumsh-bruhna fehwe leelum 2 arschinas 1 werschols, us pakaf kreifo fshu noschihshstis, lihs ar weena Kreewu aishuhgu, lohke pee lahjahm ar ahou ap-schis, kā ari weenas englischu fchoras ar melnahm fshahshem. Wahgi pakafā us federeem, tumshschli lakeereti ar kaula balsham fshihpahm ohtereti un ar kasu ahahm ihpiti. Wifas manias wehrtiba 320 rbl. Preetischjanahs Kadesmuischā pee J. Peter-sohn pee Limbahcheem.

Nakti no 18. us 19. August sch. g. ir Rigas kreises, Siguldas draudshs Paltemal walfis Brinke un Wex-Schepel mahjas grunteekem sagts: Brinke m. gruntu. tumshchi sils ahbosains, 2 arschinas del 3 polt leels 5 g. wezs fregas, fufsam kshpes u kreifo puf shaw, wehrtiba 100 rub., un Wex-Schepel m. gruntu. glahchi jaumi u dshlu ashm fshsh-bruhni pehrweti wahgi, tura tumafa paschshana ir gaida wifsa, nepehrweti fshpshchi, pakaf-ahs ar plagi weenā gabala, preeksch-galbam fara-weeta u wif-fantes eeshshis, mitreem un rumbas rineem ahsh gata eeshshemts. || || || || || cupias rumbas. Wah-gōs eeshshā diwi maist, kara diwi pufri euosju milu. Augshā minechis fregas gan buhs nupar minechē wahgōs eeshshis, jo lihsā ir nosajzums: fshshbruhni lohke, ahdas fahas un lenzes. Kas jho sagto manū flahdēt peerahdhtis, dabuhs no Paltemal walfis ter-fas 25 rub. pateizibas-algu.

Meflejums.

Nosajti: dshstans, 4 gadi wezs fregas ar laulu peeri un balganahm kshpehm, nebrantā is nekalis, 150 rbl. wehrtiba, un tum-shs, 6 gadus wezs fregas, kshpes u labo pufi 80 rbl. wehrtiba ar rateem us labā ashm un siu aishuhgu. Scha saguma usrahdtiojam imalka 25 rbl. pateizibas-algas Mshremuischu Ahou gummeets Peteris Behrsch.

No polizejas atwehletis.

Adelheide,

juhčas laupitaja meita.

(Statēes № 33.)

Adelheide uslehta stahwu, usmeta lakatu us fawem plezeem un tad Meinhardu pee rohčas kerdama gribeja winu few lihds wehl. — „Ro gaidi wehl?“ wina teiza, „es wifu ar preeku atstahschu un tewim pakat eeschu. Waj tu dohma us manu tehwu? Winfch gan dusmosees, kad winfch mani ne-atradihš, bet es —“

Tahlat wina nejaudaja isrunaht. Ar breefmahm wina rahdija us durwim. — Meinhardš apgreesahš. — „Melnaiš juhčas-laupitajš!“ brehta winfch it kà ahrprahtà pehž fawu sohbinu grahdams, kurfch winam pee fahneem karajahš.

Bet tas breefmigais zilwels, kurfch tagad pee durwim parahdijahš, ar swehrodamahm azim un iswiltu fehkehpu gribeja Meinhardam wirfà dohtees.

Bet Adelheide fkehja winam ar issteptahm rohlahm preti: „Nonahwe tad ari fawu behru,“ wina teiza; „masga tawas asinainas rohčas ari wehl tawa behrua newainigās asinis, ja tu scho gribi nonahweht. Pee tawahm rohlahm lihv jaw lifdaudš asinis, kamdeht tu baidees no fawas nespehzigas meitas? Gruhd tawu nahwes eerohzi winas firdi, — weena schaukfehchana, weena lehna raustifchanošs un es buhſchu beigufi dšhwoht. Tu neschehligais tehws wari tad ari fchi jau-nekta asinis isleet un ar tawas meitas asinim maifihit. Dšhwo-dama esmu es schai pili bijufe nomirufe. Es swehru tem, asinainais tehws, es fewi pate nonahweſchu, ja tu schim jau-nelkim weenu matu aistilfi. Eij noht no tahm durwim un neleeds mums behgt no fchihš fleptawu mahjas. — Mufscham mehš nenahſim wairs preefch tawahm azim un tu wari grehku darbus bet mitefchanas tahlat strahdaht, jo tawa meita tagad sin, ka tu esi rasbaineels! Slepawa, manš tehws! Tas ir breefmigi!“

Wina fatwehra Meinharda rohku, un wilka winu us ohtru istabas faktu, kur masš flapitis stahweja. Wina rahwa winu wafà, un iswilla sohbenu. — „Mahž tagad, breefmigais tehws,“ wina teiza fawu trihzedamu rohziun ap Meinharda kaku lifdama, „kad taws nahwes eerohziš scho jaunelli trah-pihš, tad fchis sohbins manà firdi ees!“

Ta fleptawa rohčas tagad fahchtuka no fawas meitas wahdeem. Ar swehrodamahm azim winfch skatijahš us fawu meitu, kura wina preefchà stahweja. Warenas mohčas wina firdi tagad fagrahba, jo wina bahlais gihmis palika wehl bahlaks un wina lihpas it kà dšilas fahpēs raustijahš.

Winfch sweeda fawu sohbinu noht; ar trihzedamu balfi, kura it kà no kapa ahrà nahja, winfch teiza: „Leez Adelheid' fawu sohbinu noht; tew winu newaijaga, es to wihru ne-aistlarſchu! Pret wifu pafauli buhtu es tewi aistahwejis, mana Adelheide, jo tilai tewis deht es wehl dšhwoju. Bet tagad esi tu manà tumſchà firdi pehdigo gaismas staru isdseh-fufe, kurfch ween mani no nahwes isglahba, — bet nu ir wiſš pagalam! Eij pakat tam wihram! Es tewi atpakat ne-tureſchu. Eij, — un atstahj fawu besdeewigo tehwu elles ugunim par upuri!“

Winfch gahja noht no durwim, un rahdija ar rohku us ohtrahm durwim.

Adelheide lita fawu sohbinu noht; ar faliktahm rohlahm

wina kahdus sohlas fawam tehwan tuwojahš; winai palika schehl par fawu tehwu. Bailēs no wina un mihlestiba us Meinhardu winas firdi plohsijahš. „Tehws,“ wina schauſteja; ar trihzedameem sohleem wina gribeja breefmigam wihram tuwotees, kurfch tagad winas preefchà kà iskults behrns stahweja, bet wina palika atkal stahwoht un skatijahš baito-damahš us Meinhardu atpakat.

Tas laupitajš bij katra fawas meitas sohli ar usmanibu apluhlojis; tagad winfch greesahš us Meinhardu, fagidams: „Manas meitas firdi esi tu no wina noplehšis, un eelſch maš minutehm preefch fewim eemantojis. — Kà drihſteji tu manu dahrgako mantu, manu meitu, sagt, — jo tu esi winu is manas firdš sadšis!“

„Juhs esat paſchi pee tam wainigi, kas stary mani un juhfu meitu ir notizis,“ Meinhardš atbildeja meerigi; no juhfu kuga dšiht, no sohbeneem apdraudeti, mehš gribejam ar maſahm laiwinahm isbehgt; bet sturme muhfu laiwinu apgahša; juhčas witni isſweeda mani us fchihš falinas kraſteem, un tas gaischums is fchi lohga weda mani, kur es tagad esmu.“

„Ta bija nelaimiga stunda, kur tas notika,“ laupitajš trih-zedamà balfi fagija; „wina muhš wiſus nomaitahš.“

„Ne wis nomaitahš,“ Meinhardš teiza mihligi, „bet wina buhš mums wiſeem par laimi. Laideet Adelheidi man lihds us manu tehwu semi; dohdeet winu man par feewu; atſakat fawam asinainam darbam, — kurfch, kà es redsu, jums paſcheem breefmigš isleekahš, un nahkat mums lihds. — Ro juhš fawà muhſchà par weli esat mellejuſchi, to juhš pee mums atradifeet: Mihlestibu un uſtizibu.“

Laupitajš smejhahš fahpigi. „Mihlestibu un uſtizibu!“ winfch fauza, „nestahſteet man tahdas pafakas. Waj tas ir mihlestiba un uſtiziba, ka ta feeweete kur, mana meefiga meita, kuru es kà fawu azu ſihliti esmu mihlejis, kuras deht es nahwē buhtu gahjis, — kad ta ar to pirmo ſweſchineeku, kurfch winas azim parahdahš, grib behgt un fawu tehwu atſtaht? Ne, — uſtiziba wairs wiſà pafaulē naw atrohdama, un es biju nerra, ka es wehl to zereju!“

Meinhardam palika nabaga grehzieneela schehl. „Nelaimigais wihrš,“ winfch teiza, „kas juhš mihlestibai un uſtizibai wairs netizat! Zif breefmas un behdas juhš ne-esat fawà dšihwē redsejuſchi, zil fahpes naw juhfu firdi laufſchahš! Nahkat pee mums; juhš atradifeet meeru fawai dwehſelei!“

„Tehws!“ Adelheide luhdša fahpigi, „klaufi, ko Meinhardš ſaka, eesim ar winu us wina tehwu semi. Man buhtu jamiſt, ja man tewi wehl buhtu kahdu reis ſchini tohrni mahjā jaſagaida, un tawas asinainas rohčas jaſatwer!“

It kà ahrprahtà lehja, fchohš wahrdus dširdedams, laupitajš augſchà; ar swehrodamahm azim winfch us Meinhardu ſka-tijahš un tad ar waru no istabas isfkehja, abus mihloda-mohš bailēs atſtahdams.

Wini dohmaja, ko dariht. Adelheide newareja neko labu no fawa tehwa dohmaht.

Wina ſinaja, ka winas tehws neko netaupihš, lai waretu Meinhardu nonahweht. „Paleez tu pee manis,“ wina teiza, ar Meinhardu us diwanu noſehsdamees. Wina apkehrahš Meinhardam ap kaku un tad mihli fagija: „Nekas muhš newar ſchliet.“

Tē us reis durwis lehni atwerahs un weza Marta bailo-
damahs eenahja.

„Behgat, — behgat us weetas, — jeb juhs efat pasudu-
fchi;“ wina teiza. „Zuhfu tehws, Abdelheid, ir swehram lih-
dsigs; winafch swehre, ka tam swehchineklam, kas wina grehla
darbus wina meitai stahstijis, jamirft zaur wina sohbinu. Drihs
buhš winafch tē un tad efat juhs pasudufchi. Es gribu jums
palihdsieht behgt, ja tas ween wehl buhs eefpehjamš; juhs,
Abdelheid, man peedohfeet, ka es lihds fchim ne-efmu jums tei-
kufe, ka juhfu tehws flepkawa, ka pee wina rohklam zilweku
afinis lihš. Nemat fchihš striku trepes, eijat eefsch ehdamo
kambari — un no tureenš juhs warat drohfschi zaur lohgu
pa fchim trepehm semē laistees. Eijat us juhmalu un luh-
tojat juhfu tehwa lainu usmekleht, kaphjat winā eefschā un
padohdatees fewi juhtas krahhdameem witneem, jo tee par
jums waitraf apschelosees, neta juhfu tehwa zeeta firds. Brau-
zeet gar fchihš falas seemefa pufi, tad juhs warbuht zeetu
semi fafneegfeet un fewi no nahwes glahbfatees. Drihs,
drihs, kamehr wehl ir laiks, jo pehz mas minutehm buhs jaw
par wehlu! Es eefchu to flepkawu no fama darba uslaweht!“

Schohs wahrduš fajijufe wina isgahja; Meinhardš fa-
kehra striku trepes; Abdelheide fkehra wina rohku un rahwa
winu few lihds. Lai gan tumfchs bija, tad tomehr wina
finaja to zetu us ehdamu kambari. Meinhardš atwehra lohgu
peefehja striku trepes pee lohga fchkehrskohka un tad pa lohgu
ahra istahpa. Abdelheide ari tagad pee lohga peegahja un gri-
beja istahpt, bet breefmigas bailes winas firdi fagrahba, jo
wina finaja, ka weens weenigs neriktigs fohlis winu besdi-
benā wareja gahst.

Meinhardš fkehra Abdelheidi ar weenu rohku, un zeeti pee
fewis winu peefpeesdams fajija: „nebihstees mihtaka, mana
rohka tewi walā nelaidihš, un kad wina ari lihds nahwei
buhhu nogurufel!“ Wina apkehrahs winam ap kaku, winafch
speeda fawu firds mihtako zeeti pee fawas firds, un tad
lehnam pa striku trepehm semē nolahpa.

Behtra nebija wehl nostahjufchš, wifaplahrt bija leela tum-
fiba un tikai juhras krahlfchana rahdija, us kuru pufi ja-eet.

Kad wini nu juhras krašteem tuwojahš, kad putodami
wilni wineem preti fkehja, tad fkehra Abdelheide trihzedama
Meinharda rohku, un kad wina nebuhtu finajufe, ka nahwe
wineem pakalā draub, tad teefcham wina buhtu fawu miht-
ako luhgufe, lai fchis atpakal greefchahš.

Bet Meinhardam nebij bailes; winam tā islifahs it kā kahda
augstaka rohka winu waditu un winam spehku un drohfschibu dohtu.

Wini usgahja laimigi to laiwinu; — un kad bija tani
eefahpufchi, tad Meinhardš, ar luhgdamahm azim us debefim
flatidamees, laiwinu atraifija un no malas nogruhda. Drihs
ween bija wina krahhdamā juhrā tumfchā nalki nojudufi.

Weza Marta bija tai istabā atpakal atnahkufi, no kuras
Meinhardš ar Abdelheidi bija us ehdamu kambari gahjufchi.
— Wina nofehdaš kahdā laktā un ar afaru pilnahm azim
Deemu luhdša, lai Winafch Abdelheidei laimigu isglahbfchanu
peefchirtu.

Behz kahda brihšcha fahnu istabā fohlī atflaneja; durwis
tika ar johni atwehrtas un ar iswilltu sohbinu melnais lau-
pitajs istabā eefkehja. Ar swehrodamahm azim winafch fla-
tijahš wifaplahrt.

„Kur ir tas negantneeks?“ winafch fauza breefmigā balfi;
„kur ir Abdelheide?“

„Ja wina tagad jaw juhras dibenā neguf, tad wina ar
witneem kaujahš.“ Marta fahpigi atbildeja.

Laupitajs palika us weetas stahwoht; tee wahedi winam
bija nefaprohtami; winafch newareja tam tizeht.

„Nefaitinajat mani,“ winafch teiza dufmigi; „winam wai-
jaga mirt, lai tur ari kas notiftu; es gribu wifu famaitajt.
Kur juhs winus paslehpāt?“

„Jums taisniba!“ Marta atbildeja afaras ij fawahm azim
flauzidama. „Mirt winam waijaga tā tā tā, un tai mihtai
Abdelheidei, tam nabaga behnam, ar winu. Jo kad meefigs
tehws par fawu behnu ne-apschelohjahš, ka tad wehl juhra
par winu apschelosees?“

Breefmigās dufmās laupitajs fkehja tai wezai klahst.
„Seewa,“ winafch brehja, „nedari mani traku. — Ja tā ir
taisniba, ko tu man teiz, tad tew jamirft.“

„Kad juhs man netizat, tad nahkat man lihds!“ Wina
teiza un swezi fkehrufi weda to laupitaju ehdamā kambari.
Tē nonahkufcheem Marta swezi us lohgu uslika un tā ar
pirktu us peefetahm striku trepehm rahdija.

Laupitaja azis swehroja it kā kahdam swehram. Lehnam
winafch pazehla fawu sohbinu un tad teiza: „Waj tu wineem
palihdsieji behgt? Sakti ja, — un fchis fchkehrpis zaur tawu
firdi ees!“

Marta atklahja fawas kruhtis. „Tē ir mana firds“ wina
teiza, „nodur mani, beids manu dšhwibu, jo es efmu jaw
lihds fchim nomirufe bijufe ar flepkawu lohpa dšhwodama.
Es gribu labprahst mirt, kad ween es finatu, ka Abdelheide ir
glahhta. Bet wina jaw warbuht guf juhras dibenā apafsch
aukšteem uhdens witneem. Tu efi fama behrna flepkawa.
— Breefmigais tehws, ka atbildesti tu preefsch Deewa fohda
frehfla, kad winafch tawas rohkas redsehs ar tawa behrna
afinim traipitas?“

Schee wahedi fatreeza laupitaju. — Winafch nokrita us
zekeem us grihdas; winafch fita pee fawahm kruhtim, karstas
afaras raudadams un matus plehsdams. „Abdelheid!“ winafch
brehja, Abdelheid! Ko efi tu darijufe? Schini sturmē us juhru,
masā laiwinā! Tu efi pasudufi. — Es gribu tew pakal eet.
Wifeem maneem laudim buhs — — — Al, kahds welns
fcho stundu walda, — mani laudis ir juhrā, un es weens
bes palihga, ar weenu masu laiwinu fche atstahst. Bet —
man waijaga eet! — Stahwat man klahst, juhs tumfibas
spehks, palihdsieet man to breefmigako atreebfchanohš isdariht;
dohdeet manas meitas laupitaju manas rohkas.“

„Saugeet, fauzeet tohs tumfibas spehkus few palihgā,“
Marta teiza, „wini ir juhs par flepkawu darijufchi! Brau-
zeet til drohfschi wineem pakal un dšereet to nelaimigo asi-
nis, un tad fauzeet fawus elles palihgus lohpa un dšhwo-
jat ar wineem fchinis muhras, tad laudis dohmahš, ka elle
ir atdarijufchš un fchi pils ir welna mahjoklis.“

Trihzedams laupitajs flarajahš us atwehrtu lohgu, pa kuru
wina meita bij aibehgufe. — Bes bailehm Marta pee wina
peefstahjahš. „Juhš laikam nepalaujatees us faweem tumf-
bas spehkeem, kuras juhs peefankufchi,“ wina teiza lehdā
balfi, „jo zitadi juhs nebaiditohš fawu sohbinu zaur manu
firdi gruhst.“

Atstahjeet fchohs tumfibas spehkus, kure juhs par flepkawu
un laupitaju ir padarijufchi. — Sawa behrna dehl, kas
warbuht tagad nahwei azis flatahš, atstahjat tohs. — Baze-
lat fawas rohkas us to kungu, kas muhšcham pastahw. Luhdsat

Deewu, lai Winſch juſſu behrnu glahbi, jo tif ween Winſch war glahbt; Winam paklauſa juhra un auka.“

It kà kahds, kas us beſideniga dſituma ſtahw, tà laupitajs ſkatijahs wiſaplahrt. Bebbigi winſch raudadams us ze- teem noſrita un ſawas rohlas pret debefi iſteepa.

„Al breeſmigais atreebſchanahs Deewſ!“ winſch ſauza, „ne-eij ar mani ſohdà. Dſen noſt tahs breeſmigas dohmas no manim. Pahwehrt mani par labu zilweku. Glahb manu behrnu un es gribu piſſchòs preeſſch Tewim ſtahweht. Es gribu wiſu noſchehloht. Al, glahb manu behrnu!“

„Bet tas atreebſchanahs Deewſ ir ari tas miheſtibas Deewſ.“ Marta teiza lihdſzeetigà balſt, „winſch juſſu luhſſchanu peepildihſ. Eſjat us juhrmalu, lezeet latiwà un brauzeet prohjam wineem pakat. Deewa engeſt palihdſehſ juns juſſu behrnu uſmelleht.“

It kà ahrprahtà winſch ſkrehja no iſtabas ahrà pa pilſ trepehm ſemè; winam nebija bailes no wilaeem un wehtras, jo winſch tagad ta wahrda iſbrauze, kas juhrai pawehl meerà ſtahweht.

Drihſ winſch bija juhrmalà noſkrehjis un maſu laiwinu uſgahjis; — maſ minutes wehl un winſch nebij wairſ redſams, jo winſch bija paſudis. — Mihtòs wareja jaw deenas gaiſſchumu manihſ, kad winſch ſawu meitu melleht iſbrauza.

Bet tee, kuzus winſch meſleja, atradahs tagad leelàs breeſ- mäs. Geſahlumà bij Meinhardam labi weiſees un ar iſwei- zigu rohku winſch bij juhra maſo laiwinu pratis walidht. Winam iſdewahs ap ſalinas ſeemela galu apbraukt un zeetai ſemei tumotees.

Bet nahts tumſchums negribeja wehl beigtees; Meinharda rohlas nogura un wehtra laiwinu augſtati mehtaja. Breeſ- miba bija klahſt un no glahbſchanas nebij to dohmaht.

Adelheide fehdeja Meinhardam blaſus un drohſſchinaja winu ar jaukeem miheſtibas wahrdeem.

Bebbigi rihta gaiſſchums parahdijahs. Meinhardſ wareja Adelheidei aziſ ſkatiſtees un iſ winahm jaunus ſpehklus ſmel- tees. Winſch redſeja, zil mihtà ta us winu ſkatijahs un zil lohſt winu miheleja. Wehl reiſ winſch ſawus ſpehklus ſa- nehma. Sawas mihtakahs aziſ winſch drohſſchibu atrada.

— Bet wina lohſkelti bija noguruſſchi. Breeſſch wina azim palika wiſe tumſchſ, winſch wairſ neſpehja airi walidht.

Adelheide ſtipri ekleedſahs un Meinhardſ wehl reiſ atmoh- dahs. Winſch ſkatijahs us to puſi, us kuzen Adelheide rah- dija. Un — al tawu preeku — winſch redſeja ſawu kap- teim un zitùs matrohſſchus laiwa brauzam.

Kapteins redſedams, kà Meinhardſ lohſt peeſuſis, lika wehl weenam matrohſim laiwinà kahpt un aireht, lai Meinhardſ ar Adelheidi meerigi waretu duſeht. Jaw wareja ſaredſeht zeetas ſemes kraſtus; wini bij glahbt.

Bet wehl leelas bailes winu ſirdis ſagrahba. Jo maſà at- tahlumà wareja laiwinu pamanihſ, kuzà Meinhardſ melno laupitaju pamanija.

Breeſmigàs bailes Adelheide aplampa ſawu mihtako, bet ar warenu balſi winas tehws ſauza: „Rebaidatees, Adel- heide! es nenahtu juhs nonahweht, bet glahbt. Greeschat ſawas laiwinas aplahrt un brauzat man pakat, jo zitadi juhs uſ ſellumeem uſeſfat un tad eſat juhs pagalam!“

Œohs wahrduſ ſazijis laupitajs greeſa laiwinu aplahrt un Meinhardſ ſakehra airi un winam pakat brauza. Ari tee ziti matrohſchi darija tapat, kà Meinhardſ.

Wini drihſ ſaſneedſa laupitaju pili un Adelheide un Mein- hardſ gaidija, kas nu notikſſohht. Bet drihſ winu bailes mitejahs, jo ar iſſteepahm rohlahm un karſtas aſaras rau- dadams laupitajs Adelheidi un Meinhardu aplampa un zeeti pee ſawas ſirds ſbeeda.

Matrohſchi gluſſchi pahrbrihnojuſſehes ſkatijahs us winu, jo pehſ teem ſtahſteem, ſo wini no melna laupitaja bij dſirdeju- ſſchi, winſch tagad gluſſchi zitads bij palizis. Winſch bij Deewu atſinis.

„Juhs brihnatees gat par mani, bet es eſnu labojees. — Es ari nebuhtu par laupitaju palizis, ja man nebuhtu pahri darihſis tizis. Man tika manòs jaunibas gadòs ma- nas pilis un ſemes nonemtas; mana mihta ſeewina tika no- nahweta. Tu, mihta Adelheide, tu ween wehl man atliki. Ar tewi es ſchè ſchurp behdſu, jo manas ſeewinas laupitaju un nonahwetaju, kahdu grahſu, es noſahwu, un pehſ manas dſihwibas tika mellehts. Tew ween, Adelheid, es wehl uſti- zejohs, tewis deht es laupiju, tewis deht es dſihwoju. Ta- gad ir ſchis jaunellis mani atgreesſis. Es wairſ negribu lau- piht. Al nemat mani peeſuſuſſchu ſawà mihtà tehwu ſemè lihdſ.“

Ne-iſſakams bij weza kapteina preeks, kad winſch ſawu mihto kuzi, „Anna“ gluſſchi weſelu juhrmalà atrada.

Ar preeku wiſi aiſgahja us pili, kur wiſi preeks un laime lihdſ ſaules uſlehtſſchanai nodſihwoja. Adelheides tehwa ziti draugi nebija wehl no juhras laupifchanas pahrbraukufſchi un tà tad winſch wareja drohſſchi Meinhardam lihdſ braukt un ſawu pili atſtaht.

Saule jauſt atſpihdeja, kad melnais laupitajs, Adelheide, Marta, Meinhardſ un ziti matrohſchi to pili aſſtahja un ar kuzi „Anna“ juhra eebrauza. Kad wini bij ſahdu gabalu brau- kuſſchi, tad warens trohſnis iſzehlahs un laupitaja tohenis bij paſudis. Tumſchi duhmi iſ tahs ſalas iſzehlahs. Laupi- tais bij prohjam eedams uguni pee pulwera kambara peeli- zis un nu bij wiſe laupitaju mahjollis iſpoſſihſts.

Kad tee ziti laupitaji mahja pahnahza un ſawu kungu wairſ ne-atrada un pili nopohſtitu redſeja, tad wini aiſ- brauza prohjam un naw muhſham wairſ atpakat greeſu- ſſehes. No ſchit laika bij wiſeem meerigeem juhras kugeem meers.

Kuzis Anna neſa melno laupitaju mihtai tehwaſemei preti. Meinharda un Adelheides miheſtiba bij wina ſirdi ſa- lauſuſſchi.

Laimigi wini nonahza Danzigà, kur wini no Meinharda wezakeem mihtà tika ſanemti.

Saukas kahſas tika ſwinetas. Adelheide palika Meinharda mihtà ſeewina. — Meinharda mahte miheleja Adelheidi par leeku un ne-iſſakams bij weza laupitaja preeks, kà winſch Meinhardam bij klaufjis. Wina ſirds bij meeru atradufe.

Ratweeſſchu walodà tulkojis D. R. Wiegandt.

Saruna.

Mahte: „Meitia! waj Tew daudſ bruhſganu?“

Meita: „Mamma! itin daudſ, bet wehl naw neweens bilbis.“

Mahte: „Bilbis wehl neweens? Es jaw dohmaju, kà Tu uſrunata!“

Meita: Ja mamia, ar uſrunaſſchanu ne-eet wiſ tif weikli, kà Tu dohmajees. Labs nahſ ar gaidiſchanu. R. M.

Gradi un feedi.

Luhf, zik tahfu zaur lepnibu war tikt!

Lepniba, kuresch gan no zeenigeem lasitajeem to wahrdu nepaschs. Pehz lepnibas dsenahs iffatrs. Astonus gadus wezs eelas-knaukis, papirofu mutē eespraubis, ir ari lepnis, kuplus duhmus no mutēs ahrā laisdams. Daschs ir lepnis us fawu amatu, daschs us fawu dfinummu, zits atkal us fawu naudas-maku, zits us fawu apgehrbu, zits us fawu flaitumu, ar wahrdu fakohf, katram zilwekam ir kaut kas, ar to winsch lepojahs. Schē ihpaschi runaschu pahr drehbju lepnibu. Ja, fchi drehbju lepniba, zik ta jaw zilweku naw pohsta un nabadsiba gahsufe! Daschs newar par faweem parahdeem ne prozentes nomakfahf, bet staiga kà leelskungs un nabaga fkröderis teka pehz makfas, bet ahtrakti lihkas kahjas dabu neta naudu. Pahr lungeem un jaunkungeem nerunasim, apluhlofim muhsu kundses un jaunkundses, muhsu madamas un freilenes. Kas tahs par kuplahm hutehm galwà, tee leelee matu zeluti, tee knapee sahbazini ar fawahm garahm apsezehm un tad ta krusutaina kleite ar fawu lepno pahwa-asti, schlepi. Ja, fchi schlepe, ta wafaras laikà padara pilsehtneekam dshwi fuhru. Saufà laikà schlepe us eelahm tahdus puteklus fazel gaisà, ta ne azis newar atdariht un laudis ar pawahjahm azim un kruhtim nedriht us eelas ne rahditees; tikai eelu-flauki fchai schlepei wifu labu nowehle, jo teem trotuari naw tifdand jaflauka. Veetum lihstoht schlepe ir atkal deriga, ta it labprahtigi famehsch ar fawu kuplo asti pahroleekohs dubtus, fur atkal eelu-flaukeem labums. Pat lauzineeku jaunelles nepaleef pilsehtneezehm pakalà; taifa zik waredamas bruntscheem schlepi. Zik dand jaw schahda schlepe naw nelaimes un fshahdes padarijufe! Schad un tad dabu awises lasiht, ta dahmas ir zaur schlepi pakrituschas un pahrbrauktas tikufchas. Zik dandreis leelà puhli kauschu neteel us schihm astehm tihschus usmihis, lai tahs notruhktu; ahrsemēs ir pat beedriba zehlfeshs, kas fauzahs „Beedriba pret schlepi“ un kahdà bahdes-weetà ir nofazihis, ta dahmas, kurahm schihs garahs pahwa astes, drihtit titai noliktàs stundàs pa dahrju eet zeereht, lai tik dand to puteklu nefazeltu — un tomehr fchi schlepe aug arween jo garaka. Kà jaw peemineju, tad muhsu lauku seltenites neras nepaleef pakalà lepnahm pilsehtneeku mohdehm, to ari redsejam „krinolinu“ laikōs. Ta-ta pohsta tad bija, kad pa pilsehtas schaurahm eelahm bija jastaiga, jo leelato eelas datu eenehma dahmas ar faweem plateem krinolineem. Ari fchai mohdei muhsu lauzineezes nepalika pakalà: kurahm nebija eespehjams pirltohs krinolinus eegahdatees, tahs tohs apgahdajahs dand leh-taki, prohti dsina kubuleem stihpas noht un tahs luhloja bruntschōs peestiprinaht. Dascham gohdigam kubufam bija jafageuhst, bes stihpahm palikuscham un tatschu stihpatahs sel-tainites nepalika zaur to fawōs kikumōs stiprakas, neras nepeeminoht, ta kubulneeki fcho mohdi ar wiseem krinoli-neem buhtu pee pascha johda aistrenkufchi. Kà dascha mohde neween fshahdiga, bet pat weselibu maita, ta ir teescham dshwa pateefiba, kà to ari schahds behdigs notikumōs apleezina:

Kahdai muishas-ihpaschneeku familijai bija weena weeniga meitina, winu azu raugs, kahdus 18 gadus weza. Wezakee fcho fawu meitinu bija kahdà leelakà pilsehtà pee kahda

radineeka nodewufchi. Jaunelle, kà prohtams, dfinahs pehz wifahm pilsehtas mohdehm. Lai jo daita, labi teewina iffkatitohs, ta fashchnohrejahs zik stipri ween wareja un bij ar it apbrihnojami teewa palikusē. Bet pasihstamee sahfa maniht, ta winas zittahrtigeerohschu waidfiri sahfa bahli mestees, wifs winas iffkats israhdija newefelibu. Sirgshanas ihsto zehloni nesnadami radineeki apnehmahs ar winu braukt us weselibas awoteem. Tē kahdà deenà schihs jaunelles wezakee dabu pa telegrafu to behdu wehsti, ta winu firsnigi mihtota meitina esohf ahtrà nahwē no schihs pasaul-es schkhrufeshs. To nu gan war dohmaht, kahdi firdsehsti wezakeem bija japanes. Kà dakteris apleezinaja, tad fchi ahtra mirschana tik weenigi zaur widukta pahrleeku schnaug-schanu (schnohreschanu) bij zehlfeshs.

Ku redsat, manas zeen. dahmas, zik tahfu war zaur drehbju lepnibu tikt! Waj nebuhtu labaki, kad juhs schini leetà nem-tut Ameriku par preekschshimi, kur kahda dahmu fabeedriba dibinajufeshs, kas wifas weselibai fshahdigahs mohdes atmet, gehrbdamahs wairaf us wihreeschu wihsi?

J. R—r.

Kad no spohkeem naw jabihstahs.

Kahdà tumfchà rudens-nakli labi wehlu Alispohris dsird kahdu pee nama-durwim dausamees; fwezi panehmis eet durwis ah-dariht un atdarijis eerauga wezo Katschu, kas no kaimina kahdu siuu atnesufe.

„Waj tew nebija no spohkeem bail, tik wehlu pa nakli schurp atnahkoht?“ waiza Alispohris, mahautizigo Katschu peefohbodams.

„Ko nu, kaimia, no spohkeem baiditees, pa tahdu tumfu jaw neweens spohks temi ne-eeraudfihis.“

Sina.

Kà dsird, tad Tunis ar Behrtuli eetaifschohf lampu-fabrikà ja naudas dabuschohf aishemtees un atlauschana netilfchohf leegta. Schihs lampas, kas no jauna gadu sahkoht nahf schohf pahrdohschana, buhschohf lohti derigas semkohpjeem un fshlotajeem preeksch prahta apgaismoschanas. Lampu fabrikanti nefajohf briles, lai paschi no fawas leelas gais-mas nepaleekoht alli. Puitas, kas fshlā neta naw mahy-jufchees, tiks peenenti par strahdneeleem. Tahmneeks.

Dohmas.

Kà sibens ahtri aistreen winas
Un ismal pasauls ehtu,
Bet atkal driht pee lighawinas
Tahs mette sinamu teku.

Lai buhtu, kur buhdams, af drihnum!
Man dohmas pee Anninas ween.
Pee winas tik rohnams wifs faldums,
Tapehz turp steidsahs nakt un deen.

Strasbina Sahnis.

Atbildedams redaktehs Ernst Plates.